

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. OKTÓBER 26.
VIII. évfolyam, 284. szám.

Csütörtök

Isten éltesse

Mihály gyulafehérvári nagyvadját, Románia trónörökösét!

Nagykoruvá lett 18. születésnapján az ország jövő uralkodója

Ma, október 25-én, szerdán ünnepli meg az ország népe Mihály gyulafehérvári nagyvadját, trónörökös 18. születésnapját, amely a Fenség életében is jelentős esemény. Az uralkodóház törvényei szerint a trónörökös a mai napon, a 18. életév betöltésével nagykoruvá lett.

Mihály nagyvajda II. Károly király Öfelsége részéről állandóan ellenőrzött és irányított tanulmányi kiképzésben és nevelésben részesült. A nagyvajda a rangjának megfelelő oktatáson kívül sokoldalú elméleti és gyakorlati kiképzést is kapott.

Mihály trónörökös a folyó évi október 2-án kezdte meg a középiskola nyolcadik osztályának tanulmányait. Iskolája a királyi palotában van és a 20 egyetemi és középiskolai tanár előadásait Öfelségén kívül még három hasonlókorú tanuló hallgatja. Az osztályvizsga után Öfelsége és osztálytársai gyakorlati tanulmányutat tesznek az ország különböző vidékein és azután kerül sor az érettségi vizsga letételére. Öfelsége egyidejűleg megfelelő elméleti és gyakorlati katonai kiképzésben is részesül. A haditudományból nyert elméleti kiképzést, míg a gyakorlati részben a szakasz és a század vezényletét sajátítja el. Szorgalmasan és kedvvel tanul zongorázni és tanulja a zenetörténetet. A bukaresti Nemzeti Színházban műfaj és irodalmi színvonal szerint gondosan megválasztott darabokat néz meg. A napi tevékenység mellett hetenként egyszer különböző polgári és katonai intézményeket tekint meg.

A sokoldalú kötelezettségek Mihály gyulafehérvári nagyvadját, trónörökös Öfelségének majdnem egész idejét igénybe veszik. Napi órarendje a hét minden napján a következő: reggel 8 órától déli fél 1-ig előadások, délután 3 órától 4 óráig előadások, délután fél 5-től 8 óráig társalgás és irodalom. A hét minden munkanapján élénk tevékenységet fejt ki a nagyvajda, akinek hetenként csak másfél napi szabadideje van: szombat délután és vasárnap.

ÜNNEPSÉGEK AZ EGÉSZ ORSZÁGBAN

Az ország egész népe méltó keretek között ünnepli meg a mai napot. A városokban és a falvakban a köz- és magánépületeket fellelőgőzták, a kirakatokat II. Károly király Öfelsége és Mihály gyulafehérvári nagyvadját, trónörökösét szalagokkal és virágokkal ékesített arcképeivel díszítették. Az összes templomokban hálaadó istentiszteletet tartottak, amelyen megjelentek az összes polgári és katonai hatóságok, valamint intézmények vezetői. Az iskolákban a tanárok a növendékek előtt lelkes beszédekben méltatták a nemzeti ünnep: Mihály

gyulafehérvári nagyvadját, trónörökös nagykorúsítása, illetve születésnapja jelentőségét.

SZAMOSTARTOMÁNY HÓDOLATA

Öfelsége Mihály gyulafehérvári nagyvadját születésnapja alkalmából dr. Tataru Coriolan, Szamostartomány királyi helytartója a következő hódoló és üdvözlő táviratot küldte II. Károly király Öfelségének:

„Öfelsége, a trónörökös, az ország jövő reménységének nagykorúsítása alkalmából Szamostartomány legmélyebb hódolatának és alattvalói örömeinek ad kifejezést. Coriolan Tataru királyi helytartó.”

Az ország egész népe mély hódolattal és alattvalói hűséggel kiáltja a mai nemzeti ünnep: Isten éltesse Mihály gyulafehérvári nagyvadját, trónörökös Öfelségét!

JOGSZERINTI SZENÁTOR ÉS A ROMÁN AKADÉMIA TAGJA

(BUCURESTI.) (Rador.) Mihály

Ribbentrop ismertette Németország álláspontját

A német külügyminiszter Angliát vádolta a történelemért — Anglia és Franciaország nem hagyják megélemlíteni magukat — Amerika élesen tiltakozik a City of Filmt elközbzése miatt

Bulgária továbbra is semleges marad

(DANZIG.) (Rador.) A DNB távirati iroda közli, hogy Ribbentrop nemzeti szocialista külügyminiszter tegnap tartotta meg nagy érdeklődéssel várt beszédét, amelyet válasznak minősítenek Chamberlain október 12-én elhangzott alsóházi nyilatkozatára. A beszédet az összes német, lengyel, cseh és morva leadóállomások közvettítették.

„DANZIGOT BÜNBÁKNAK ÁLLÍTOTTÁK ODA”

Beszédét Ribbentrop azzal kezdte meg, hogy Danzig ismét német lett és ezt egyedül Hitler Adolfnak köszönheti. Majd rátért az október 24-i nap méltatására, mert Förster körzetveető 1930-ban ezen a napon érkezett Danzigba, hogy megkezdje a propagandát a nemzeti szocializmus zászlója és elvei érdekében.

— Ez volt az első lépés — mondotta

gyulafehérvári nagyvajda ma tölti be 18. életévét és válik nagykoruvá. Ez az öröndetes tény kétféle jogszerinti

tisztséggel ruházza fel a Fenséget: az egyik a jogszerinti szenátorság, a másik a Román Akadémia tagsága. A nagykoruvá lett Mihály nagyvajda a jogszerinti szenátorságot az alkotmány 64. szakasza alapján nyerte el. Az összes fővárosi lapok mai számai oldalakat szentelnek ennek az öröndetes eseménynek és méltatják a nemzeti ünnep jelentőségét.

módon való megoldását kívánja. 1938. évben Hitler kancellár Lipsky berlini lengyel követet magához is kéréte és közölte vele, hogy Danzig visszavételéhez ragaszkodik, ugyanakkor azonban a korridor megmaradhat, ha Németország exterritoriális jellegű autó és vasúti vonalat kap azon keresztül. Ugyanez év június 5-én ezt az óhaját közölte az én jelenlétemben Beck külügyminiszterrel is. Ez év január 26-án én a békés megoldásra vonatkozó ajánlatot Varsóban megismételtem. Beck akkor a belpolitikai helyzetre való hivatkozással tért ki a gyors megoldás elől és azt is hangoztatta, hogy a kérdés megoldására vonatkozólag hosszabb megbeszélésekre van szükség. Nem tért ki azonban a kisebbségek helyzetének jobbátétele céljából megalakítandó bizottságok felállítására elől. Ezek a bizottságok lengyel részről mit sem dolgoztak, ellenkezőleg, kiderült, hogy amióta azokat életre hívták, csak rosszabb lett a lengyelországi német kisebbségek helyzete. Ez év március 16-án figyelmeztettem Lipsky berlini követet a helyzet rosszabbodására és közöltem vele, hogy a kérdést meg kell oldani. Ugyanakkor meghívtam Becket Berlinbe is. Sőt azt is hangoztattam Lipsky előtt, hogy hajlandó vagyok Varsóba is elutazni, csak hogy ezt a problémát végre a multnak adhassuk át. Március 26-án Lipsky közölte, hogy a lengyel kormány nem csak hogy visszautasítja a meghívást, de feltétlenül háborus lépésnek minősít minden Danzigra vonatkozó német kezdeményezést.

„MINDEZT ANGLIA TETTE”

— Ma már tudjuk, hogy ezt az eleinte hihetetlennek látszó választ Anglia sugallotta, mert már akkor akkor megkezdődtek a garanciális tárgyalások. Lengyelország diplomáciai akcióit ugyanakkor katonaiak is követték. Részleges mozgósításokat rendeltek el, bár Németország egyetlen katonáját se hívta fegyverbe. De megkezdődött a lengyelországi német kisebbségek kiméletlen üldözése is, amint azt a brombergi esemény igazolja. Én a visszautasítást követő napon figyelmeztettem Lipskyt a következményekre. Ez a története a lengyelországi háború előzményeinek. Hat hónapon keresztül tűrté Németország a további bántalmakat és amikor Hitler kancellár a Reichstag ülésén megismételte nagyvonalú békeajánlatát, magam láttam, hogy milyen önuralomra volt szükség ahhoz, hogy a Reichstag beleegyezzék a további kiméletbe. Nem is tehetné volna meg az ajánlatot még egyszer más, mint a Führer, akinek autoritását az egész német nép elismeri.

„MINT A KÁRTYAVÁR...”

— A német ajánlatra augusztus 9-én Lengyelország Danzig gazdasági megrendszabályozásával felelt, ami maga után vonta a megfelelő következményeket és három hét alatt kártyavárként omlott össze egész Lengyelország. A Harmadik Birodalom azonban gondoskodni fog arról, hogy a volt Lengyelország területén megfelelő elrendezés jöjjön létre. A keleti területi békét a jövőben a Harmadik Birodalom és a Szovjet fogják garantálni.

TÖRTÉNELMI VISSZAPILLANTÁS

— Hogy mennyire nem volt igaza, azt a következő tényekkel igazolom: 1934. óta, amióta Hitler kancellár Pilsudszky marsallal az ismert német-lengyel megállapodást megkötötte, a német kormány soha nem titkolta, hogy a danzigi helyzetnek valamilyen

A NÉMET KÜLPOLITIKAI EREDMÉNYEK

— A német külpolitika célja 1933. januárja óta a versaillesi békeszerződés módosítása volt. Ezt békével akarta elérni és a lengyelországi kérdés rendezéséig sikerült is neki. A történelemben egyedülálló a Führer eredményei és ahelyett, hogy békés módszereitől hálások lennének neki, éppen azok a nemzetek akarták ezt megakadályozni, akik a hibákat annak idején elkövették. Elsősorban Anglia. Pedig Hitler kancellár állandóan kívánta a megegyezést Angliával és Franciaországgal. Ez utóbbival már majdnem sikerült is, mert készen volt a találkozás előkészítése Hitler és Daladier között, de ezt az utolsó pillanatban lemondották Daladier, aki akkor miniszterelnök volt, néhány hét múlva lemondott és ennek nyomán Anglia volt az oka. A brit politika ugyanis félt attól, hogy Hitler és Daladier, a volt katonák és a nép gyermekei megtalálják az utat egy-más felé. Erre én Daladiert Münchenben figyelmeztettem is, mire ő egy sokat jelentő kézlegyintéssel így felelt: „Tölem kérde ezt?”

A NÉMET FELTÉTELEK ANGLIÁVAL SZEMBEN

— Ismétlem, Hitler programjának alapja az Angliával való megegyezés volt. A Führer egyebet sem tett, mint kísérletet kísérlet után, hogy ezt elérhesse. Én magam, az ő megbízottjaként számtalanszor tárgyaltam Londonban a felől és ajánlataim elfogadhatók voltak, mert így hangzottak:

1. Angol-német flottaegyezmény 65–35 százalékos alapon.
2. Hollandia, Belgium, Dánia és Svájc semlegességének garanciája.
3. Németország tiszteletben tartja Anglia érdekeit a világban, viszont Anglia respektálja a Harmadik Birodalom érdekeit Keleten.
4. Véd- és dacsövetség Anglia és Németország között.

— Ajánlatainkat visszautasították. Brit sajtó- és politikai körökben féltelen németellenes izgatás kapott lábra. Mindenütt hangoztatták, hogy semmibe sem veszik Németország barátságát. Hitler kancellár ezek után belátta, hogy Anglia nem akar békét Németországgal.

ITALIA, JAPÁN, A SZOVJET ÉS AZ USA

— A német Vezér ezalatt a huzavona alatt kiépítette a barátságot Itália és a Harmadik Birodalom között, amelyeket elválaszthatatlanná tesz a közös ideológiai felfogás, a hit a jobb és igazságosabb jövőben, továbbá Hitler és Mussolini személyes barátsága is. Később megtörtént a közeledés Németország és Japán között, amely szintén mely rokonszenvi szálakon nyugszik és végül a megállapodás Berlin és Moszkva között. Ez utóbbinál hangsúlyozni kell, hogy a két állam érdekei érintik és nem keresztezik egymást. Nincs két nemzet, amely egészségesebb gazdasági együttműködést fejthetne ki, mint éppen a Harmadik Birodalom és a Szovjet és a belső berendezettség ennek akadályát nem lehet. Moszkvai utamon meggyőződést szereztem arról, hogy a rokonszenv a két nép lelkében gyökerezik és ezért biztosan mondhatom, hogy az összeköttetés a két állam között egyre szorosabb lesz. Egyenesen nevetséges volt a brit propaganda tehát akkor, amikor légből kapott feltevésekkel igyekezett vigasztalni magát ezért a diplomáciai sikerért, olyanokkal, amelyeket a történelem napok alatt sorra megcáfoltak. Az USA-val Németországnak nincsenek divergenái. A Harmadik Birodalom ugyanis tiszteletben tartja a Monroe elvet és így szint beteges fantázia kell ahhoz hogy ellentéteket fedezzenek fel a két állam között. Ellenkezőleg, éppen Anglia veszélyezteti a Monroe doktrínát, amint azt a Panama-csatorna ügyében a legutóbb is tette.

FRANCIAORSZÁG ÉS ANGLIA

— Ami pedig ellenfeleinket illeti, azt hiszem az egész világ közvéleménye előtt már világos, hogy a francia nép nem kívánta a háborút. Ezt egye-

nesen ráérőszakolta Anglia. Nagybritániáról pedig a következőkben igazolom, hogy a jelenlegi angol kormányzat már évek óta tervszerűen készítette elő a háborút Németország ellen. Csak vissza kell emlékezni a müncheni találkozóra. Chamberlain miniszterelnök a béke jel szavával jött a bajor fővárosba, de ugy látszik meggondolta a dolgot, mert vizs szatérte után a legnagyobb szabású fegyverkezésbe kezdett. Innen látható, hogy nem békés szándékból egyezett bele a szudéta terület elcsatolásába, hanem azért, mert időt akart nyerni és mert úgy hitte, nincs kellőleg felfegyverkezve. Hogy nem volt komoly békeszándéka az is igazolja, hogy már két évvel ezelőtt felállította a tengeri zárlat minisztériumot. 1938. végén és 1939. elején egyre féktelenebb lett a német-

Mi az oka ennek a politikának?

— Az ember akaratlanul is azt kérdezheti, hogy mi az oka ennek a német ellenes politikának? Nagybritánia az az érvel, hogy Németország világuralomra törekszik. Az az állam mondja ezt, amely maga 46 milliós lakosszá-mával 40 millió négyzetkilométer ura, tehát a föld negyed részét és egy olyan államról, amely 80 milliós és 800 ezer négyzetkilométer tulajdonosa. Nincs a világnak olyan tája, ahol angol zászló ne lobogna. Ezért ez az állítás nevetséges.

„ÉLET-HALÁL HARCOT INDI-TOTTAK ELLENÜNK”

— Most ismertetnem kell a nemzeti szocialista politika eredményeit. Vágle gesen megalkottuk a Harmadik Biroda lom európai határait. Gondoskodtunk a német nép megélhetési lehetőségeiről. Más kívánságunk nincs, mint a gyar-

„A német nép Hitler és Hitler a német nemzet”

— Erre csak azt felelhetem, hogy a német nép ma Hitler és Hitler a német nép. A szöszegés vádja tehát a nyolc-vanmilliós nemzet minden tagját egyformán érte. Nos, ez a német nép nem csak jóvá hagyta a Führer tetteit, de egyszer is mondenkorra ki is kéri magának, hogy Anglia felette bírálatot mondjon. Ha valaki egyáltalában szószegést követett el, úgy 1919-ben Anglia volt az a német nemzettel szemben. De tudok még néhány példát felsorolni:

1. 1915-ben Londonban szerződés jött létre, amely Itáliának Előázsiában és Északafrikában területi kárpótlásokat ígért, ha a háborúba beavatkozik. A békeszerződésben ezt nem adták meg és egyedül a Duce zseniálítása volt az, amely a kárpótlást Anglia akarata ellenére megszerezte.

2. 1915-ben az araboknak önállóságot ígért Anglia Palesztina területének átengedésével. 1917-ben Palesztinát a zsidóknak ígérték. Anglia itt kettős szószegést követett el.

3. Indiának teljes függetlenséget ígért. A jelenlegi helyzet igazolja, hogy erre az ígéretekre sem került beváltás.

4. Az USA-tól a háború folyamán 10 milliárd dolláros hitelt vett igénybe és ma sem fizetett vissza ebből a legkisebb összeget sem. Sőt ma újabb hitelt szeretne igénybe venni.

5. Múlt év szeptember 30-án Chamberlain kívánságára Hitler kancellárral megállapodást kötöttek, hogy Anglia és Németország sohasem fognak háborút viselni egymással. Vajon ki szegte meg itt a szavát? Ki üzent háborút a másiknak?

„ISMERJÜK AZ ANGOL FELTÉTELEKET”

— Mi jól ismerjük az angol feltételeket és a célt amelyért küzdenek: Vissza Versailleshez.

Le a nemzeti szocializmussal. Örök elégedetlenség Európában, hogy Anglia nyugodt legyen.

Megsemmisíteni Németországot. Ez az angol béke.

A NÉMET NÉP ELSZÁNT-SÁGA

— Chamberlain miniszterelnök még egy hibát követett el és pedig akkor,

ellenes izgatás. Chamberlain, akinek bátyja még néhány évvel ezelőtt kijelentette, hogy újját sem hajlandó Dan zígért és a korridorért megmozdítani, olyan diplomáciai helyzetet igyekezett teremteni, amely a brit népet szinte kötelezi a németellenes háborúra. Ezt elérte a Lengyelországnak adott garanciával, amelyre vonatkozólag a napokban különben az a brit kormányközlemény hangzott el, hogy Anglia csak Németország ellen garantálta Lengyelországot sértetlenségét, de a Szovjettal szemben nem. Nagybritánia tüzelte Lengyelországot és amikor szeptember másodikán Mussolini békeértekezlet összehívását sürgette, azt Franciaország a Havas jelentése szerint elfogadta. Ugyanezt tette Németország is, de Halifax lord elutasította.

matok. Ezért a brit kormány élet-halál harcot indított ellenünk, de ugyanakkor veszedelmes játéka is fogott. Nekem, aki az angol-német megegyezés híve voltam, különösen fájdalmas az, hogy éppen az én külügyministerségem alatt került erre sor.

A SZÖSZEGÉS

— Chamberlain miniszterelnök e hó 12-iki alsóházi beszédében szószegéssel vádolta meg a német kormányt és a Führert. Erre csak a Führer legutóbbi reichstagi szavaival felelhetek, melyek így hangzottak: „Az én presztízsem olyan, hogy megengedhetem magamnak az ilyen állításokat is.” Valóban a Führert a történelem fogja igazolni és nem a sajtó, vagy egyes politikusok megnyilatkozásai. Ez nem volt elég, kísérletek történtek arra is, hogy éket verjenek a nép és a Vezér közé.

Amikor beszédében Hitler kancellár békeajánlatát gyengeségnek minősítette. Ezzel végérvényesen vissza is utasította a német nép békefölbját, miért is kijelenthetem, hogy a német nép el van szánva arra, hogy a háborút addig folytatja, amíg biztonságát és megélhetését Európában veszélyeztetve látja és amíg biztosítékai nem lesznek oly irányban, hogy ilyen támadás őt többé nem érheti.

„A LEGTELJESEBB ERŐ-BEDOBÁSSAL”

— Chamberlain miniszterelnök azt is hangsúlyozta, hogy a német kormány megbukásig fog folyni a háború. Én ilyesmit nem mondok. Ezt rábizom az angol népre. Lengyelország esete igazolja, hogy nem tanácsos Németországot megbántani és biztosíthatom ellenfeleinket, hogy jó néhány meglepetésben lesz részük a háború folyamán. A német nép — és ez a végleges felelet — a legteljesebb erőbedobással fogja megvívni harcát és hogy az sikerüljön fog, azt biztosítja a német nép öntudatos ereje és a Führer — fejezte be beszédét Ribbentrop külügyminiszter.

A közel másfélórás beszédet gyakran szakította meg az összegyűlt tapsvihara. A danzigi népgyűlés a Deutschlandlied és a Horst Wesel dala mellett ért véget.

AZ ANGOL KORMÁNY FELELETE GÖBBELS VÁDJÁIRA

(LONDON.) (Rador.) A Daily Express politikai szakértője azt jelenti, hogy Göbbels német propagandaügyi miniszternek Winston Churchill, az angol haditengerészet első lordja ellen elmondott rádióbeszédében felsorakoztatott súlyos vádjával kapcsolatosan az angol kormány külön könyvet, illetve iratgyűjteményt fog kibocsátani, melyben bizonyítékokkal fogják megcáfolni Göbbels állításait és vádjait.

ANGLIA ÉS FRANCIAORSZÁG NEM HAGYJÁK MEGFÉLEMLITENI MAGUKAT

(PÁRIS.) (Rador.) A Petit Parisien című lap megerősíti azt a hírt, amely szerint Hitler vezér és kancellár kijelentette, hogy ellenzése a kommunizmus ellen változatlan marad. Németországnak a Szovjetunióval szemben

való jelenlegi politikája, csak időleges jellegű, amelyet az azonnali szükségesség tett parancsolóvá. Egy másik francia lap tulzottnak minősíti azt a feltevést, mintha Németország összpontosítani tudná erejét Angliával szemben. Németország — hangsúlyozták a lapok — nem érhet el nagy sikereket az ellen az Anglia ellen, amely ura a tengereknek. Németország csak a szárazföldön fejthet ki erősebb jellegű tevékenységet a nyugati nagyhatalmak ellen. A francia lapok szerint Hitlernek az a bejelentése, hogy csak most indítja meg az igazi háborút Franciaország és Anglia ellen, nem bír sok gyakorlati értékkel, mert ez a két nagy hatalom nem hagyja magát megfélemlíteni Hitler fenyegetéseitől.

BASELI EGYETEMI TANÁR CÁFOLATA

(LONDON.) (Rador.) A Times c. lap baseli tudósítója azt jelenti, hogy Rudolf Stahelin professzor, aki a baseli egyetemen tanára, a leghatározottabban megcáfolja azt a német jelentést, mintha ő megállapította volna, hogy a lengyelországi harcok idején a lengyel hadsereg mérges gázokat használt. Kijelentette az egyetemi tanár azt is, hogy őt azért hívták Németországba, hogy megvizsgáljon több beteget, akik gázmérgezést kaptak. Jaslóban tényleg megállapított kilenc olyan gázmegbetegedést, amelyet iperit okozott.

— Valótlan azonban az a német állítás — hangsúlyozta az egyetemi tanár — mintha én Jaslóban azt állapítottam volna meg, hogy a lengyelek mérges gázokat használtak.

MIRE SZOLGÁL A SZOVJET ARANYA?

(LONDON.) (Rador.) Londoni hivatalos értesülés szerint az a 17 és fél tonna arany, amelyet a Szovjetunió szállít Németország részére, jelenleg a holland bankoknál van letétben. Azt a célt szolgálja, hogy az Északamerikai Egyesült Államokban a Szovjet részéről történő különböző vásárlások ellenértékét fedezze.

„HITLER ÚJ KISÉRLETET TESZ...”

(LONDON.) (Rador.) A Daily Telegraph Hitler vezér és kancellárnak a Nemzeti Szocialista párt vezetőivel folytatott és még folytatandó tanácskozásával kapcsolatosan azt írja, hogy Hitler új kísérletet tesz, hogy a nyugati hatalmakkal megkezdhesse a béke tárgyalásokat. A lap véleménye szerint Angliának és Franciaországnak az új békekísérletekkel szemben fel kell készülnie és nem szabad engednie eredeti álláspontjától, mert különben elvesz az az alap, amelyen állva, a szövetséges hatalmak a fegyverekhez nyultak. A lap biztosíthatja Hitler vezért és kancellárt arról, hogy Németországnak még időre van szüksége, hogy helyreállítsa a megromlott légkört és olyan kedvező körülményeket keressen, amelyek között szó lehet az ellenségeskedés beszüntetéséről.

ELLENTMONDÓ VALLOMÁSOK AZT ATHENIA-ÜGYBEN

(LONDON.) (Rador.) A News Chronicle Swindley kanadai állampolgár levelét közli, aki az elűlesztett Athenia gőzös utasai között volt. Swindley azt írja, hogy saját szemével látta azt a tengeralattjárót, amely a hajót elűlesztette. A kanadai állampolgár levelében a leghatározottabban állítja azt, hogy a hajó fedélzetén állott 23 óra 45 perckor és látta azt a tengeralattjárót, amely az Atheniát megtorpedózta.

Ezzel szemben Gustav Anderson amerikai állampolgár ismételt cskü alatti tanuvallomást tesz arról, hogy az Athenia nem sülyedt el azonnal, hanem csak másnap.

LEVÁLTOTTÁK A BERLINI JAPÁN NAGYKÖVETET

(LONDON.) (Reuter.) Diplomáciai körökben nagy meglepetést keltett, hogy a berlini japán nagykövetet Osimát, hirtelen leváltották. A nemzeti szocialista kormány hír szerint már ki is adta az agreementet Osimá leendő utóda számára.

A KÜLFÖLDI NÉMETEK VISZ-
SZATELEPÍTÉSÉNEK JELEN-
TŐSÉGE

(BELGRÁD.) (Dunaposta.) A Jugo-
szláviai megjelenő német lapok ber-
lini forrásból azt közlik, hogy a délke-
leteurópai államokból a német lakosság
nak a Harmadik Birodalom területére
való visszatelepítése nemcsak politikai,
hanem gazdasági okokból is történik.
A visszatelepítők birtokait és vagyoni-
át ugyanis az érdekelt államok kor-
mányai nem válthatják meg készpénz-
ben, hanem természetbeni szolgáltatást
adnak, főleg exportcikkekért fognak
szállítani Németország részére, amely
így legalább is az arannyal egyenérté-
kű devizafedezethez jut. A visszatele-
pülő németeknek viszont a Harmadik
Birodalom nyújt elhagyott ingatlanai-
ért és más vagyonukért teljes összegű
kártalanítást. A mezőgazdasági foglal-
kozási visszatelepítőket Nyugat-Len-
gyelország területén fogják letelepí-
teni, míg a kereskedelmi és ipari foglal-
kozást űzők azokon a munkatelepeken
nyernek elhelyezést, amelyeket eddig
zsidók töltöttek be.

A NYUGATI HADSZINTÉR
HELYZETE

(PÁRIS.) (Rador.) A nyugati hadszin-
tér katonai helyzetével kapcsolatban
a Havas távirati iroda katonai szakér-
tője is megállapítja, hogy a kedvezőt-
len időjárás miatt az élénkebb tevé-
kenység szünetel. Az állandó esőzés
következtében a járművek végelátha-
tatlansága sora, amelyek közel egymillió
embert szállítottak a hadszíntérre, su-
lyosan megrongálta az összes utakat,
amelyeket víztölcsők fednek. Ilyen kör-
ülmények között nagyobb katonai te-
vékenységnek a végrehajtása igen je-
lentős akadályokba ütközik. A Havas
katonai szakértő ennek ellenére azt
mondja, hogy könnyelműség volna az
esetleges nagyszabású német támadás
feltételezését valószínűtlennek minő-
síteni, mert ez a támadás bekövetkez-
hetik a terep szempontjából kedvezőbb
helyen, mint a Saar és Rajna völgye. A
katonai szakértő utal e tekintetben ar-
ra a német hatóság rendelkezésére,
amellyel elrendelték az összes belgiu-
mi, svájci és luxemburgi térképek ösz-
szgyűjtését, illetve elkobzását és fel-
veti azt a kérdést: vajon mi lehetett az
oka a három kis ország térképei elkob-
zásának? Vajon nem azért történt-e
ezeknek az összegyűjtése, hogy szét-
osztva azokat a terepviszonyokat is-
merő földrajzi szolgáltnak, a német
hadereg esetleg ezeken az országok-
kon keresztül kísérelje meg a nagysza-
bású katonai tevékenységét? A hétfői
napon a nyugati hadszíntérn lefolyt
események legjelentősebbje az a német
támadás volt, amelyet a Vorbach nevű
német területen levő falu ellen intéz-
tek. Ez a helység a Warndt erdőség leg-
szélsőbb keleti része. A helységet vé-
dő franciák ellen sorozatosan intéztek
támadásokat, de a németeket mindany-
nyiszor visszaverték és a franciák urai
maradtak a falunak a környékének. Ez
a harc is igazolja azt, hogy a francia
csapatok visszavonulása nem történt
meg véglegesen a német területekről
és igazolja azt is, hogy ilyen fontos
katonai pontot, mint ez is, megfelelő
gondossággal véd a francia haderő.
Ugyanezen a területen a franciák el-
fogtak egy német tüzérfőhadnagyot,
aki megfigyelő szolgálatot teljesített,
francia járőr pedig nehézség nem gé-
puskát zsákmányolt, legénységét pedig
foglyul ejtette. A Rajna mentén nyu-
galom van. A németek ezen a területen
csak propaganda háborút folytatnak. A
Rajna partjára kifüggesztett hatalmas
plakátok helyett a németek hétfőn
rendkívül erős hangszórókat szereltek
fel, amelyen keresztül közölték, hogy
Németország békét akar Franciaország-
gal. A francia katonák fegyvertűzzel
választottak a hangszóró felhívására.

BEFEJEZŐDTEK A JUGO-
SZLÁV-OLASZ GAZDASÁGI
TÁRGYALÁSOK

(RÓMA.) (Dunaposta.) Az olasz-jugo-
szláv gazdasági tárgyalások hétfőn este
eredményesen befejeződtek. Jugoszlá-
via ugyan nem tudta teljesíteni azt a
kötelezettségét, amelyet buza- és más
gabonaművek szállítására vonatkozó-

lag augusztus hónapban vállalt, ezzel
szemben a faexport Olaszország felé fo-
kozódni fog és a fizetési és kliring-
egyezményre vonatkozólag is összhang-
zatos megállapodás jött létre a két ál-
lam között.

A LITVÁN-OROSZ KATONAI
TÁRGYALÁSOK

(KAUNAS.) (Lita.) A litván fővá-
rosba érkezett orosz katonai bizottság
és a litván katonai hatóságok között
megkezdődtek a Vilna átengedése vo-
natkozó tárgyalások. Litvánia 6458
négyzetkilométernyi területtel gyarapo-

dik, amelyben körülbelül 450.000 lélek
él és ez tekintélyes többlettel szaporít-
ja a gyér lakóju ország lélekszámát.
Amit a litván lapok írnak, a megbe-
szélések már annyira előrehaladott ál-
lapotba jutottak, hogy a terület átvé-
tele e hó 24-én megtörténhetik. Kau-
nasból közlik azt is, hogy Skutias tá-
bornok fogadta a zsidó sajtó képvisé-
lőit és előtűk kijelentette, hogy a lit-
ván kormány elnéző lesz és igazságos
a zsidó kisebbségekkel szemben, ha az
lojalisan viselkedik és kiveszi részét
az elcsatolás munkájából és költségei-
ből.

Tempo! ♦ Változatosság! ♦ Izgalmas cselekmény!

jellemzik és teszik feledhetetlenné

JESSE JAMES, A BRIGANTI

Főszerepben:

TYRONE POWER

RANDOLF SCOTT, NANCY KELLY

Az amerikai filmek csúcsteljesítménye, mely a közismert és közkedvelt ame-
rikai bandita és szabadságharcos életét mutatja be.

Premier csütörtökön a Select mozgóban

Bulgária semleges marad

(SZÓFIA.) (Rador.) A bolgár táv-
irati iroda a következőket jelenti: A
minisztertanács tegnap este megállapi-
totta azt a nyilatkozatot, amelyben az
új kormány Bulgária külpolitikai ma-
gatarását szögezi le. A kormánynyil-
latkozat a következőket mondja: „A
kormány minden eltérés nélkül foly-
tatja azt a békés külpolitikai politi-
kát, amelyet Bulgária a legutóbbi évek
folyamán követett. Az őszinte béke-
vágtyól és attól a lelki kívánságtól
vezéreltetve, hogy az összes szomszé-
dos államokkal a legszívélyesebb és
baráti kapcsolatot teremthesse meg
az új kormány arra fog törekedni,
hogy fokozza a bizalmat és a jó vi-
szonyt Bulgária és a szomszédos álla-
mok között. Szilárdan követi a sem-
legesség politikáját, amely teljes mér-
tékben megfelel a bolgár nép érdekei-

nek. Az új kormány továbbra is éppen
ugy, mint eddig, az összes nagyhatal-
makkal és a többi országokkal is jó és
baráti kapcsolatot kíván fenntartani.”
A nyilatkozat hangsúlyozza, tekintet-
tel a jelenlegi kivételes körülmények-
re, a kormány arra kérte Boris király
Öfelségét, gyakorolja alkotmányos jo-
gát: osszassa fel a képviselőházat és
rendelje el az új választásokat, hogy
a bolgár nép szabadon nyilváníthassa
véleményét.

KIIRJÁK A VÁLASZTÁSO-
KAT

(SZÓFIA.) (Rador.) Kiosszeivanoff,
az új bolgár miniszterelnök előter-
jesztésére Boris király kedden aláírta
azt a rendelet törvényt, amellyel a
szobornyat feloszlatják és kiirták az
új választásokat, Bulgáriában.

Amerika tiltakozik a City of Flint
hajó lefoglalása ellen

(WASHINGTON.) (Rador.) Az ame-
rikai hatóságok vizsgálatot rendeltek
el annak érdekében, hogy a legponto-
sabban állapítsák meg a City of Flint
nevű hajó rakományának mennyiségét
és jellegét. A hajót a Balti-tengeren
német és az orosz hatóságok feltartó-
ztatták, azzal az indoklással, hogy ra-
kományának több mint 51 százaléka
csempészárú és így Németországnak
joga van a hajót lefoglalni. Az ame-
rikai hatóságok véleménye szerint vi-
szont a hajó nem követett el semmiféle
szabálytalanságot és ezért a zárlatnak
azonnal való feloldását igényeli Né-
metországtól és a Szovjetuniótól. Az
amerikai tengerészeti hatóságok egyéb-
ként utalnak arra, hogy a hajón 5000
tonna különböző áru van. Így vaj és
zsiradékféle, gabona, huskonzerv, bur-
gonya, gyapot, gépkatrések, varró-
gépek, különböző gépek vontatására
szolgáló traktorok és ásványolajok.

(NEWYORK.) (Rador.) A City of
Flint amerikai hajó zárlat alá való vé-
telével kapcsolatban a Newyork He-
rald Tribune azt írja, hogy még abban
az esetben is, ha megállapítást nyert,
hogy Németország a hajó lefoglalásá-
val kapcsolatban a legteljesebb mér-
tékben tiszteletben tartotta a vonatko-
zó nemzetközi haditörvényeket és ten-
gerészeti szabályokat, lélektanilag még
akkor is taktikai hibát követett el,
mert ennek a hatalmas amerikai hajó-
nak lefoglalásával az amerikai közvé-
lemény nagyrészt maga ellen hangol-
ta. Ennek a hajónak a lefoglalása az
amerikai semlegességi törvény szená-
tusi vitája során még nagy viharokat
fog felkavarni és visszahatást fog kel-
teni Németország ellen.

VIZSGÁLAT A ROYAL OAK
ELSÜLYESZTÉSE ÜGYÉBEN

(LONDON.) (Rador.) A tájékoztató
minisztérium közli a következőket: A

tengerészeti minisztérium bizottsága
folytatja a vizsgálatot a Scapa Flow-i
kikötőben a Royal Oak angol páncélos
hajó ellen elkövetett megtorpedezés
ügyben. Anélkül, hogy a részletekre
vonatkozólag jelentést adtak volna ki,
az angol tengerészeti admirális a leg-
határozottabban leszögezi az erre vo-
natkozó német jelentéssel ellentétben,
hogy a német tengeralattjáró részéről
történt támadás során a Royal Oakon
kivül egyetlen más angol hajó sem
szennvedett sérülést. Szakkörökben
hangsúlyozzák, hogy a német bomba-
vető repülőrajnak Rossyth környékén
és a többi vidékeken végrehajtott tá-
madása nagy jelentőségű, mert ez az
első alkalom, amikor modern harci
repülőgépek modern hadihajókkal bo-
csátkoztak ütközetbe. Október 16-án a
Southampton hajó ellen követtek el a
német gépek bombatámadást, amely
azonban eredménytelen maradt, mert
a ledobott bombák a tengerbe zuhan-
tak és így semmi kárt nem okoztak a
hajón. A hajó sértetlenül folytathatta
utját. A Scapa Flow-i kikötő ellen a
támadást 10 német repülőgép hajtotta
végre, de az október 16-iki támadás
során egyetlen hajó sem sérült meg,
bár az egyik bomba az Iron Duke pán-
célos hajó közelében zuhant le. Ami a
német tengeralattjáró tevékenységének
kiterjesztését illeti — a jelentés sze-
rint — annak ellenére, hogy az angol
kereskedelmi tengerészet hajóhada
újabb veszteséget szenvedett el, a vesz-
teség az elmúlt héten alig 10 százalék
volt számszerűleg, tonnatartalomban
pedig alig 21 százaléka annak a vesz-
teségnek, amelyet az 1917. évi heves
tengeralattjáró támadások során An-
glia elszenvedett. Az angol tengerészeti
admirális nem kapott megerősített
hírt arról, mintha a Schwabenland
német hajót az Atlanti Óceánon el-

sülyesztették volna, bár akkor érke-
tek jelentések, hogy a tengeren ütkö-
zet folyt le. A tengerparti lakosságot
valószínűleg az ejtette tévedésbe, hogy
a németek részéről elhelyezett tengeri
aknák egyrésze felrobbant.

SZLOVÁKIA GYARAPODÁSA

(AMSZTERDAM.) (Rador.) A Havas
távirati ügynökség jelentése szerint
azoknak a területeknek, amelyeket
Szlovákiától annak idején Lengyelor-
szághoz csatoltak és Németország köz-
bejöttével most visszajutottak, a kiter-
jedése 600 négyzetkilométer. Ennyivel
és a területen élő 50.000 lakossal gya-
rapodik most Szlovákia.

(BERLIN.) (Rador.) Hivatalos jelen-
tés a következőket tartalmazza: Ber-
lini politikai körökben azokat a kül-
földi híreket, mintha Hitler vezér és
kancellár a közeli napokban nagyfon-
tosságú és döntő jellegű tárgyalást
folytatna le a birodalom külügyminis-
terével a jelenlegi nemzetközi helyzet-
ről — éppen olyan találgatásoknak mi-
nősítik, mint amilyeneket a külföldi
sajtó állandóan közölni szokott, mielőtt
valamelyik német államférfi beszédét
mond. Berlinben az a vélemény és fel-
fogás, hogy semmi ok nincs arra, hogy
újlag vizsgálat alá vegyék az ország
nemzetközi helyzetét és ezzel kapcsola-
atosan új és fontos határozatot hoz-
zanak.

BOSZTONBA ÉRKEZETT AZ
ELSÜLYESZTETT FRANCIA
HAJÓ SZEMÉLYZETE

(BOSZTON.) (Rador.) Az Atlanti
Óceánon német tengeralattjáró részé-
ről elsülyesztett Emile Miquet francia
petróleumhajó életben maradt kapi-
tánya és 38 tagu személyzete angol
hajó fedélzetén a kikötőbe érkezett.

KÉT ÚJABB ANGOL HAJÓ
ELSÜLYESZTÉSE

(LONDON.) (Rador.) A Reuter jelen-
tése szerint két újabb angol hajó
sülyedt el, még pedig a Seaventure
1375 tonnás hajó, amelyet az északi
Skót-tengeren német tengeralattjáró
sülyesztett el és a Withe Mantle, ame-
lyet robbanás semmisített meg. Az
első hajó 25 főből álló személyzete
mentőcsónakban megmenekült. A
Withe Mantle személyzetéből 14 em-
ber hiányzik és eddig csak ötöt tudtak
megmenteni.

NAGY NÉMET TÁMADÁST
JELEZ A FRANCIA SAJTÓ

(PÁRIS.) (Dunaposta.) A francia
sajtó jelentése szerint a nyugati had-
színtérn azt a nyugalmat, amely a
mult hét pénteken estig volt észlel-
hető, szokatlanul élénk tevékenység
váltotta fel. Ebből a francia katonai
körökben a német offenzíva megindu-
lását következtetik. A németek részé-
ről különösen a Saar és a Mosel kö-
zötti arcvonal szakaszon volt észlel-
hető hétfőn este rendkívül élénk tevé-
kenység, amelynek keretei messze tu-
lhaladták az eddig rendszeresített tü-
zérési tevékenységet és kisebb oszta-
lakkal történt támadásokat.

Rövid távirati hírek

(BRÜSSZEL.) Limburg tartományban le-
zuhant egy német kötött léggömb, ame-
lyet valószínűleg a vihar tépett le a drót-
kötélről.

(BERLIN.) Osima berlini japán nagykö-
vet, aki tegnap bucsukihallgatáson jelent
meg a Führer előtt, 4 értékes japán fest-
ményt nyújtott át ajándéknak neki.

(PÁRIS.) Nancyban tegnap kezdődött
meg dr. Ross Elsass-Lotharingia-i kép-
viselő pere. Dr. Rosst kémkedéssel vádol-
ják.

(BERLIN.) Hitler kancellár háborus ér-
demkeresztet alapított, amely 2 fokozat-
ban kerül kiosztásra. Ezüstben és bronz-
ban.

(LONDON.) Glasgow közelében lezuhant
és kigyulladt egy katonai vadászgép. Piló-
tája és két bennülője szörnyet haltak.

(TALLIN.) (Rador.) Az orosz hadsereg
Irposka határállomáson lépte át a lett-
orszag határát és zárt sorokban menetel a
megállapodás értelmében feltüntetett tá-
mpontok felé. A lakosság mindenütt rokon-
szíven fogadja a vörös hadsereg osz-
tagait.

(WASHINGTON.) (Rador.) Roosevelt
elnök lemondotta november 11-re terve-
zett beszédét.

P. E.
PAYENS

AZ ARANY URAI

(41.)

Az utasok izgatott kavardása, podgyász, vámvizsgálat, utlevél, a behajózás körül, őt is elragadta. Minden érzés és gondolat háttérbe szorult, a jelen sürgős-forgása, előretörő igyekezete foglalt el minden gondolatot.

Mindenki úgy érezte, hogy régi énjét elvesztette valahol utközben, vagy talán közvetlenül itt Newyork kikötőjében hullatta a tengerbe, hogy új Amerikához méltó egyéniséget öltönn. Nagy elhatározások, szédítő remények, pénzvány, érvényesülni akarás formálják át az embereket, mihelyt szemük elé tárul az emberi munka mérhetetlen lehetősége.

Mindenki felfelé néz, mindenki megpróbálja a felhőkarcolók csúcsáig emelni tekintetét. Mindenkit elfog a szédület, a rohanás láza. De csak kevesen bírják a látványt s az iramot.

Harry, ahogy makacsan emelte tekintetét a magasba, hirtelen éles nyilalást érzett nyakcsigolyájában és ahogy fel- és alászállt a liften, harmadik emeletre, vagy onnan le, irtózatosszerűen fogta el. Amit a tengeren nem érzett a pompás luxushajón, most annál nagyobb erővel rohanta meg: a tengeri betegség.

A szédítő forgatag nyugtalanította. Előbb az volt a szándéka, hogy mielőtt munkához lát, alaposan körülnéz néhány hétig Newyorkban, de most úgy a belső nyugtalanság, mint a körülötte zajló iram arra készítette, hogy minél hamarabb jelentkezzen a „Seemann et Comp.” vállalatban és minél hamarabb beérkezzen oda, hova vágyott.

Klinger levelével együtt jelentkezett a vállalat vezetőjénél Tom Lowkins-nál és kérte, hogy rendelkezzenek vele.

Az igazgató már várta érkezését. Jóindulattal fogadta. Sokáig beszélgettek együtt a gyár helyzetéről, jövődől tervekről, sőt meg is mutatta az óriásüzemet, az irodákat, a különböző laboratóriumokat, bemutatta a vezetőknél, munkásoknál, körülvezette a kitűnően berendezett munkáslakásokban.

Harry szédült. Fogalma sem volt ilyen nagyvárny munkáról. Lowkins közölte vele, hogy egyelőre egy konkurrens vállalatnál fog dolgozni, nagybátyja kívánságához képest. Waldemar gróf azonban rögtön beléphetett a céghez és nyelvismereteire való tekintettel, mint levelező értékesíthette tudását.

— Sohasem fogjuk talán megszokni ezt a vágatást — sóhajtott Eugen, mikor tudomására esett, hogy ezután reggel 8 órától este 8-ig, sőt szükséghez képest esetleg tovább is kell dolgoznia. — Nem európai uraknak való az ilyen loholás.

Harry összeráncolta homlokát, szája körül kemény, elszánt vonás rajzolódott.

— Mindent meg fogunk szokni, sőt vezetőik leszünk a vágatásban. — A cél megéri a fáradságot. Majd, ha célt értünk, mi is az élet szebb és könnyebb oldalát választhatjuk.

Valósággal örült, hogy kemény munkába fojthatja kintz nyugtalanságát. Ilyen erőt és akaratot sohasem érzett magában. Mintha teljesen kicserélték volna a hirtelen meggazdagodott, lobzódo kéjencet, aki Európában volt. Egyetlen gondolat uralta egyéniségét: — Előretörni, hatalomhoz jutni.

Eleinte minden akaraterejére szükség volt, hogy legyőzze fizikai fáradtságát. Minden izmát keservesen haogatta a szokatlan munka. Finom, fehér keze sokszor feltört, míg végre annyira jutott, hogy fájdalom nélkül engedelmeskedjen akaratának.

(Folytatása következik.)

TESTEDZÉS

Bukarest örül, mert szerinte:

„Győzelemmel felér a román válogatottnak a magyarok ellen kivívott döntetlene”

(BUKAREST.) A bukaresti sajtó hosszú cikkeiben foglalkozik a vasárnap lefolyt magyar-román mérkőzéssel. Néhány lap szemelvény:

„Sportul Capitalei”: „A román csapat kitűnően alkalmazta a defenzív utasítást. Legnagyobb fegyvere mégis a kitűnő erőnlét volt. A magyarok a belső hármassuk gyenge játéka miatt nem tudtak gólt rúgni.”

„România”: „A világbajnoki döntőbe jutott magyar csapat eredményét kizárólag a két Sárosinak és Boldizsárnak köszönheti. A magyar csapat még nem tudta elcsatítani a modern labdarugást.”

„Timpul”: „A magyar csapat jól játszott, de kirit beöle Kolláth tehetetlen-

sége. Egyébként Sárosi III. a mezőny legjobbjá.”

„Universul Sport”: „Hogy a magyar csapat nem tudott győzni, annak az az oka, hogy a román csapat lendületesen, gyorsan játszott és a románok erőnléte is jobb volt. A felvonult magyar játékosok ellenben nem alkalmasak a modern játékra.”

„Gazeta Sporturilor”: „Ez a döntetlen eredmény a román csapatnak győzelme, a magyarnak veresége.”

„Curentul”: „Pázmány volt a legjobb magyar. A védelem kitűnő, valamint a két összekötő is tetszetősen játszott, csak Kolláth nem.”

„Universul”: „A magyarok technikásab-

ban játszottak, mint a románok.”

Vasárnap folytatják a ligabajnokságok küzdelmeit. Bukarestből jelentik: A vasárnapi Román Kupa-forduló miatt elmaradt ligabajnoki mérkőzéseket vasárnap játszik le. A műsor a következő: Tricolor CFPV—NAC, Astra—AS Constanța, Craiovan—Dacia Unirea, Muresul—Dragos Voda, Victoria CFR—Sporting, CFR Piski—Vulturii, Mica—Jiul, Sparta—Kinizsi, Gloria—Electrica, Crisana—Victoria, Cement-RTME, Törökves—Oltul, Olimpia—Monopol, Makkabi (Kisenev)—Turda, Ferroemail—Doc, Muncitorul—Makkabi (Bukarest), Franco Romană—Traian, DVA—Prahova. (Előzők a pályaválasztók.)

Meghalt a leghíresebb német labdarúgó játékos. Berlinből jelentik: Siffling Ottó, a német futballválogatott híres játékosa mellhártyagyulladás következtében meghalt. Siffling 30 ízben volt válogatott.

Rádió

CSÜTÖRTÖK, október 26.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, ritmikus tor-
na, orvosi és háztartási tanácsadók. 12:
Pontos időjelzés, vízállásjelentés, hírek,
sport hírek, Marcu zenekar. 13.30: Kis rá-
diózenekar. 14: Hírek. 15: Hírek. 19: Idő-
szerű anyag. 19.17: Tánccsele. 20.05:
Felolvasás. 20.20: Tanase Mária román
dalokat énekel. 20.45: Hírek. 21: Hang-
verseny. 21.15: Szimfonikus hangverseny.
22.30: Hírek magyar nyelven. 22.40: Tán-
csele. 22.45: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek,
étrend. 11: Hírek. 11.30: Felolvasások. —
13.10: Hegedű és zongora. 13.40: Hírek.
14.30: Cigányzene. 15.30: Hírek. 17.15: Há-
ztartási tanácsadó. 17.45: Hírek. 18.15: Elő-
adás. 18.45: Szalonzene. 19.15: Előadás. —
19.55: Gazdasági tanácsadó. 20.15: Hírek.
20.25: Zongoraverseny. 20.50: Hangver-
seny. 21.50: Cigányzene. 22.40: Hírek. —
23: Zenekar. 24: Hírek. 24.25: Kamaraze-
ne. 1.05: Hírek.

A motorkerékpáros schimbásoknak jelentkezniük kell a pénzügyigazgató- ságon, adókedvezményük elismertetése céljából

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári fizetési pénzügyigazgatóság 27.065—1939. szám alatt hirdetményt bocsátott ki, melyben — hivatkozással a Monitorul Oficial folyó évi szeptember 26-i 214. számában közölt 3369. számú rendeletre, amely módosította a sorozási törvény néhány szakaszát — közli, hogy azok az újoncok, akik saját motorkerékpárjukkal mint schimbások kívánnak szolgálni a román hadseregben,

mentesek egy tényleges katonai szolgálat ideje, valamint az ezt követő hároméves pótidő tartama alatt az összes állami, tartományi, vármegyei és községi adó megfizetése alól a tulajdonukban levő motorkerékpár után, amellyel a tényleges katonai szolgálatot, mint schimbások teljesítették.

A pénzügyminisztérium szeptember 30-án kelt 283.433—1939. számú ren-

delete alapján a kolozsvári kivetési pénzügyigazgatóság lapunk útján is felszólítja az összes érdekeltet, hogy az illetékes katonai hatóság részéről kiállított bizonylattal jelentkezzenek a pénzügyigazgatóságnál, azokkal a bizonyítványokkal, amelyeknek az alapján egy kincstári engedélyben, mint pedig a hajtási igazolványban előjegyzik a 3369. számú rendeletre, amely a motorkerékpár után, amellyel a besorozott újonc mint schimbás motorkerékpáros a katonai szolgálatot teljesíti a román hadseregben.

A vonatkozó adókedvezmény a folyó évi október hó elsőjén lépett életbe.

Az érdekelt tájékoztatására szolgáló hirdetményt J. Suaresanu, kolozsvári kivetési pénzügyigazgató és J. Bogdan szolgálati főnök írták alá.

Reuter jelenti:

(TOKIO.) A japán pénzügyminisztérium elhatározta, hogy a yen értékelését elválasztja az angol fonttól.

(STOCKHOLM.) A svéd kormány szigorú rendeletet adott ki a svéd vizeken tartózkodó hajók legszigorubb ellenőrzésére.

(LONDON.) Egy 1375 tonnás brit kereskedelmi gőzöst az Atlanti Óceánon megtorpedóztak. Legénysége megmenekült.

(DANZIG.) Eddig több, mint 4000 német polgár érkezett vissza a Balti-államokból, akik legnagyobb részt Danzigban és Gótenhafenben nyertek elhelyezést. Az ájtótek valamennyien kijelentették, hogy önként követték a Führer hívását.

(BELGRÁD.) A „Politika” című lap közli, hogy az olasz—jugoszláv kereskedelmi tárgyalások a legjobb mederben haladnak előre.

(ISZTAMBUL.) Isztambulba román gazdasági bizottság érkezett, amely tárgyalásainak befejezése után tovább utazik Egyiptomba.

(LONDON.) Egy brit csatahajó 2 német pilótát vett fedélzetére, akik már három napja hánykolódtak gummicsonnakajkon a tengeren.

(ATHÉN.) 4600 tonnás görög kereskedelmi gőzöst torpedóztak meg egy eddig ismeretlen nemzetiségű buvárnaszád. A legénység 15 tagja megmenekült, de három görög matróz és egy angol révkalauz eltűntek.

Az EMGE céltudatosan képviseli a magyar gazda- társadalom érdekeit

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet elnöksége október 20-án Kolozsváron az EMGE székházában ülést tartott. Jelen voltak dr. Szász Pál országos elnök, Máriaffi Lajos, gróf Teleki Béla, Kádár István és Cs. Károly István alelnökök, Telegdy László ügyvezető alelnök és gróf Teleki Ádám, az Erdélyi Gazda főszervezője. Az elnöki tanács részletesen megtárgyalta az EMGE téli munkaprogramját. Az elnöki tanácsot másnap felügyelői értekezlet és az igazgatóválasztmány ülése követte. A felügyelői értekezlet szombaton délelőtt zajlott le dr. Szász Pál elnökletével s azon Máriaffi Lajos, Kádár István, Cs. Károly István alelnökök, Telegdy László ügyvezető alelnök, gróf Teleki Ádám az Erdélyi Gazda főszervezője, Török Bálint igazgató, Demeter Béla az Erdélyi Gazda szerkesztője, Seyfried Ferenc segédtitkár, Folyovits Endre, a Háziipari Szakosztály előadója, Mikó László, Dániel Elemér, Szász Ferenc, Orosz Károly, Rednik Endre, dr. Récsy Lajos, Koppány Rezső, Bikfalvy Ferenc, Fodor Pál, Finta Andor, Anghi Balázs, Ugron Győző és Lengyel György EMGE felügyelők vettek részt. Az értekezleten az EMGE szervezeti kérdésével foglalkoztak.

Az igazgatóválasztmányi ülésen az elnökség tagjain és felügyelőin kívül a következő igazgatóválasztmányi tagok vettek részt: Korponay Kornél, dr. Szász Ferenc, Kós Károly, Gyalui Sándor, Szilágyi Ferenc, Albrecht Dezső, Br. Atzél Ede, Szász István, gróf Bethlen Béla, Fejerváry Jenő, Felszeghy András, dr. Darkó Ákos, dr. Szent-Iványi Gábor, Betegh Sándor, Pálffy László, Biró József. Távollétét kimentette Gidófalvy István.

Dr. Szász Pál részletesen beszámolt a céltörvényjavaslat ügyében tett lépésekről s a törvénytervezettel kapcsolatos állásfoglalásról. Az igazgatóválasztmány egyhanguan s általános helyesléssel vette tudomásul az elnökség magatartását és felkérte, hogy továbbra is ezen a vonalon képviselje a magyar gazdasági társadalom érdekeit. Ezután az EMGE különböző akcióiról hangzottak el beszámolók. Az igazgatóválasztmány nagy lelkesedéssel járult hozzá az elnökség által elkészített mintatervhez. Dr. Szász Pál bejelentette, hogy az elnökség Demeter Bélát az Erdélyi Gazda szerkesztőjét az igazgatóválasztmány állandó előadójának nevezte ki, amit az igazgatóválasztmány egyhanguan tudomásul vett. A mindvégig rendkívül magas színvonalú igazgatóválasztmányi tárgyalások a késő esti órákban értek véget.

Kedvezően alakul a kolozsvári kereskedelmi alkalmazottak kollektív szerződésének ügye

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári kereskedelmi alkalmazottak kollektív szerződésének megkötésére irányuló tárgyalások tegnap folytatódtak. Ezúttal a festékes szakmában érdekelteket hívta meg Tarnoveanu Bazil munkügyi felügyelő. A tárgyaláson a főnökök részéről nagy számban képviseltették magukat az alkalmazottak képviselőiben Jovanel Dimitrie alelnök és Kandel Ignác céhtitkár vezetésével öttagú bizottság vett részt. A munkügyi felügyelő meghallgatta az alkalmazottak és a főnökök előterjesztéseit, majd kérte a jelenlevőket, hogy békés úton egyezzenek meg, nehogy a mozgalom elmérgesedjék és ez a kereskedelem vallja kárát. A főnökök képviselői kijelentették, hogy nem zárkoznak el a kollektív szerződés megkötése elől, azonban szükséges, hogy az összes szakmabeli kereskedőket meghallgassák és csak azután dönthetnek az ügyben. A felügyelő tudomásul vette a bejelentést és a jövő hét hétfőjéig adott haladékot, hogy addig a főnökök egymás között megálljanak a követendő magatartás ügyét.

A minisztertanács előtt miniszteri bizottság vizsgálja felül az összes törvényrendeleteket és szabálytervezeteket

(BUCURESTI.) (Rador.) Minisztertanácsi határozat értelmében a jövőben az összes törvénytervezeteket, szabályzatokat és rendelettervezeteket, mielőtt azokat a minisztertanács elé terjesztik, külön bizottság vizsgálja felül. Ennek a miniszteri bizottságnak tagjai Iamandi Victor igazságügyminiszter, Bujoiu, Ghelmegeanu, Mitita Constantinescu, Cornateanu, Ralea, Magureanu miniszterek, valamint az a szakminiszter, akinek tárcája hatáskörébe a vonatkozó törvénytervezet, szabályzat, vagy rendelettervezet tartozik.

Zsidóellenes rendelkezések a német megszállás alatti területeken

(BERLIN.) (Rador.) A DNB. jelenti Lodzból: A német hatóságok rendeletet adtak ki, amely az árdrágítást hivatott megfékezni és letörni. Miután állítólag megállapítást nyert, hogy az üzérkedést főleg zsidók követik el, a rendelet a legszigorúbban megtiltja ezeknek hogy kereskedést folytassanak textilárakkal, azok nyersanyagával, késztermékekkel vagy bőripari cikkekkel. Azokat a textilgyárakat, melyeknek tulajdonosai zsidók, a jövőben textilárut nem adhatnak el csak keresztény kereskedőknek.

Tűzharc fegyveres komitáltsik és csendőrök között

(BUCURESTI.) (Rador.) Katonai fegyverekkel felfegyverzett komitáltsi banda összeütközött a Durostor megyében levő Sarsinlar község közelében a csendőrkörrel. Az üldözött csendőrkör tagjai közül Petriceanu Ion csendőrtizedes és Dafin Nicolae csendőrfelvezető súlyosan megsebesültek. A polgári és katonai hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket, hogy a sajnálatos esetet tüzetesen kivizsgálják és megállapítsák a felelősség kérdését.

— Uj repülővilágcsucs. Washingtoni jelentés szerint Robert M. C. Daniel és Edwin Baxter Indiana állambeli pilóták megjavították az időrepülés világcsúcscsúcsát, mert gépükkel leszállás nélkül 535 óra és 45 percig tartózkodtak a levegőben. Az előző világcsucs 534 óra 12 perc volt.

Dr. Illés Gyula és Laár Ferenc

egyházkerületi tanácsosok Bukarestben újlag megszüntetik a lelkészek és tanítók segélyének, valamint a református iskolák nyilvánossági jogának rendezését

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Dr. Illés Gyula és Laár Ferenc erdélyi református egyházkerületi tanácsosok, tegnap este Bukarestbe utaztak, ahol a különböző minisztériumokban ismételtelen eljárnak a függőben levő egyházi és iskolai kérdésekben. A református egyház és általában a magyar egyházak képviselői már számtalanszor kilincseltek az illetékes minisztériumokban az egyházi, illetve lelkészi és tanítói segélyek, valamint a tanintézetek nyilvánossági jogának érdekében. Illetékes helyen mindig meg is ígérték a jóindulatu támogatást és a kérdések rendezését, azonban mindmáig egyetlen kérdésben sem történt döntés.

Az egyik legfontosabb kérdés, amely a két protestáns egyházat: a reformátusokat és az unitáriusokat érinti, a lelkészek kongruájának rendezése. Az egyházak vezetői még évekkal ezelőtt szövezték, hogy a lelkészi segélyek szétosztásánál méltánytalanság éri őket, mert aránytalanul kevesebb segélyt kapnak, mint a római katolikusok. Kérték, hogy a segélyeket éppen ezért arányosítsák úgy, hogy a magyar egyházak lelkészeit egyenlő arányban részesítsék segélyben, természetesen figyelembe véve a lelkészek számarányát is.

A másik nagyfontosságú kérdés az iskolák nyilvánossági jogának rendezése. A kultuszminisztérium ugyanis évek során különböző indokokkal nagyon sok magyar tanintézetet megfosztott nyilvánossági jogától. Ez annyit jelent, hogy a tanintézet érvényes bizonyítványt csak akkor adhat ki, ha a tanulók állami tantervvel előző levizsgáznak. Ez az állapot rendkívül súlyos terhet jelentett nemcsak a tanintézetek re, hanem a tanulóira is és természetesen, hogy az egyházak vezetői mindent elkövetnek, hogy iskoláik részére megszerezze a nyilvánossági jogot. Az eddigi közbenjárások csak részben jártak sikerrel. Még most is igen nagy azoknak az intézeteknek száma, amelyek nélkülözik a korlátlan működési jogot.

Az illetékes minisztériumok ismételt ígéretet tettek már a magyar egyházak sorozatos sérelmeinek rendezésére. Ezeknek az ígéreteknek a bevalóságát sürgetik most meg a református egyház vezetői, akik féltő gondoskodással öröködnék az erdélyi magyarság legerősebb várai: az egyház és az iskola felett.

Bujoiu mezőgazdasági miniszter szerint:

Az új külkereskedelmi rendszer megkönnyíti az árubehozatalt, biztosítja a belföldi szükségletet

(BUCURESTI.) (Rador.) Az új román külkereskedelmi rendszer nagy mértékben megkönnyíti a behozatalt és egyidejűleg alkalmas arra, hogy jelentős módon fokozza Románia kivitelét. Az új külkereskedelmi rendszer életbe lépésével kapcsolatosan Bujoiu mezőgazdasági miniszter tegnap nyilatkozatot adott a sajtó részére, ismertetve azokat az irányelveket, amelyek Romániának a külfölddel való árucseréi forgalmában irányadók. Az új külkereskedelmi rendszer teljes mértékben biztosítja Románia részére a

szükséges nyersanyagot, az ipari termelés részére pedig a fegyártmányok behozatalt, maradéktalanul kielégíti a nemzetvédelmi ipar igényeit és egyben alkalmas arra, hogy fokozza Romániának a külföldre való áru kivitelét.

— Románia a külföldön jelenleg nagy népszerűségnek és tekintélynek örvendő — mondotta a miniszter — ami reményt kelt arra, hogy mindazok, akik az országokkal, amelyekkel Romániának gazdasági vonatkozású kapcsolata van, a legmegértőbb együttműködést fejteheti ki.

„Öreg csiki hegyek alján”

Kegyeletes megemlékezés a világháború hősi halottairól Kulturmunka a kis felsíki faluban

A gyergyószentmiklósi éjszaka romantikus csöndjét csak a könnyű őszi eső szitálása töri meg, midőn kilépek a kapun s elindulok az állomás felé, hogy elérjem a 2 óra 30 perces vonatot. Mivel más alkalmatosság nincs, gyalog várok neki a közel 3 kilométeres utnak. De pár lépés után mégis előkerül az egyetlen szolgálatos fiáker, melyet örvendezve intek le, bár úgy látom utasa is van. A félhomályban is azonnal felismerem Szervatiusz Jenőt, a kitűnő képzőművészt, aki a vidékhez illően, turista-ruhában, hátán hatalmas hátizsákkal szintén hazafelé tart Kolozsvárra.

Beülök és már is beszélgetni kezdek.

— Gyilkostói kiránduláson volt művész ur? — kérdelem — vagy talán valami újabb, nagyszabású munkán szorgalmatoskodik?

— Csikmenaságon voltam, egy kis felsíki faluban, amely arról nevezetes, hogy egyike a legősibb székely településeknek. Népe tisztességtudó, békés, még ma is úgy él, ahogy a régi szokások és hagyományok tanítják. A nagyvárosi élet zűrzavara és a modern technika romboló eszközei nem tudják eltántorítani a dolgozó, szorgalmas embereket az örök békében való hit-

től, s Főpásztorukra hallgatva csendes, szeliden, de kemény akarással művelik a földjeiket évszázadok óta, nem riadva vissza semmitől, a székely jellem iskolapéldájaként állva minden időben.

Ezelőtt hat hónappal kerültem oia Bakó Gábor plebános vendégszerető meghívására, aki Gondos István jegyzővel karöltve már régen fejükben hordozták a szép gondolatot, mely szerint községünkben meg kellene örökíteni a világháborúban elesett fiaik emlékét. A terv megvalósítására engem kértek fel. Mikor együtt volt a szükséges anyagi alap, munkásokat adtak mellém, akikkel kimentem a pompás fekvésű kőbányába, hogy személyesen választhassam ki a megfelelő andezitkötőmből. Bizony igen sok fáradságomba és aggodalmamba került, amíg a gyönyörű, világos szürke 40 mázsás terhet rendeltetési helyére szállítottuk.

Körülbelül hat heti megfeszített munka után már készen is voltam az emlékművel, amely két darabból tevődött össze: a két méteres alaphoz és az ugyancsak kétméteres tulajdonképpeni emlékműből, amely súlyosan sebesült katonát ábrázol, amint arcát ég felé fordítva, nagy fájdalommal Istenhez panaszkodik. Mellette kezéből kihul-

lott kardja hever alatta a talpazaton pedig a két szomorú évszám: 1914—1918. Eleinte gondolkodtam valami találó feliratról is, de aztán rájöttem, ugyanis mindent elmond mindenki nek.

— Egyelőre a templomkertben helyeztük el tavaszig, mert az ünnepélyes leleplezés csak akkor lesz, mely alkalommal a templom előtti háromszög-alaku barátságos kis térség közepére főútként átszállítani vélelges helyére.

— Mennyit ér egy ilyen emlékmű?

— Körülbelül 150 ezer lejt.

— Ebben természetesen benne van a honorárium is? — kérdelem.

— Honorárium? Ezért nem számítottam fel semmit, hiszen olyan jól éreztem magam ott fent az öreg csiki hegyek alján a kis székely házak között, ahol minden gondolatom ellették, összes kívánságaim teljesítették, amíg dolgoztam, kora reggeltől késő alkonyatig a kéklő szabad ég alatt, elzárva a világ zajától, fürödve a napsugár perzselő csökjében, áthatva a vágytól, hogy mielőbb eleget tegyek a nemeslelkű emberek óhajának, kik már olyan türelmetlenül várták a percet, amidőn megpillanthassák a kész emlékművet.

Mindezt annyi lelkesedéssel mondja el, hogy pillanatig sem kételkedem a napbarnított arcú, csillogó szemű fiatal művész őszinteségében és vívódn kezdek önmagammal, vajjon nem élek-e vissza bizalmával, ha nyilvánosság elé tárom önfeláldozó önzetlenségét.

De — érzem, meg kell írni, mert a lét utáni könyörtelen tülekedésben jól esik tudni, hogy vannak még olyanok kiket példaképpen oda lehet állítani mindnyájunk elé, hogy tanuljunk megértést, hogy tudjuk becsülni és szeretni embertársainkat...

A kocsi nagyot zökken. Kinnt vagyunk az állomáson. Beszállunk a viciálisba. A mozdony megrántja a kocsisort és köhögve furja bele magát a ködös őszi éjszakába.

Sz. Nagy Endre.

Hatalmas vihar dühög a Fekete-tengeren és a constantai kikötőben

(CONSTANTA.) (Rador.) Tegnap reggel az egész tengerparton hatalmas vihar és rendkívül heves északkeleti szél dühögött. A tenger hatalmas hullámokat vert, olyan magas hullámhegyek tornyosultak fel, amilyeneket eddig még a legviharedzettebb tengerészek sem láttak. Egyes hullámhegyek ácsaptak az I. Károly királyról elnevezett rakparton is, a híres constantai kaszinó körüljárt pedig a tenger hullámjai mossaik, holott ezeknek a területeknek magassága a tenger normális szintje felett legalább 10—12 méter. Az őszi hajók nagy késedelemmel érkeztek a kikötőbe. Számos nagy hajónak és halászbárkának a sorsáról nem tudnak semmit.

— Elfogták a volt varsói ügyész tolvaját. Bukarestből jelenti a Rador: Ka zimir Valenchvski, Varsó volt ügyésze, aki Romániába menekült, bejelentette a fővárosi rendőrségnek, hogy pénzét és nagyértékű gyűrűjét a Carmen-szállodában levő lakásáról ismeretlen tettes ellopta. A rendőrség a feljelentés alapján széles körben bevezette a vizsgálatot, amelynek során letartóztatta a szálloda szobaasszonyát, akiről kiderült, hogy ő lopta el a varsói ügyész pénzét és nagyértékű gyűrűjét, amelyet meg is találtak a 32. számú szobában, a szalmazsák alatt elrejtve.

— Másfélmilliót sikkasztott a műszaki osztály főnöke — letartóztatták. Bukarestből jelenti a Rador: Az ilfovi törvényszék vizsgálóbírója letartóztatta Alexandru Doicu Targovisteből származó köztisztviselőt, Dambovitamegye műszaki osztályának főnökét, aki az általa kezelt alapokból másfélmillió lejt sikkasztott. A letartóztatási végzés ellen a sikkasztó felelősséget jelentett be.

Apróhirdetések

APRÓHÍRDETÉSI ÁRAINK: Szavazóként 2 lej, vastagabb betűkkel 3 és 4 lej, első szö 3 lej. Állást keresőknek első szö 2 lej, többi 1 lej. Jelzés és cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Csak portózott jelzés leveleket továbbítunk és csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett veszünk fel. Tümpeldányt nem adunk. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket aznapi megjelenésre csak délelőtt 10 óráig veszünk fel.

VILLANYDOLALÁS külföldi módszerrel és szerekkel. Csak párolva és nem kizárítva. 14 perc alatt előállítva, a haj fényt és hullámot kap. Nyolc havi garancia. Már csak 150 lejűl. Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászsalon. (2919)

SÁMUEL maradékos nem hirdet, mert mindenki tudja, hogy tájékozódzotok, ruhaszövetek, damasztok, vásznak nálla a legolcsóbbak. Str. Măloasă 19. Regal kávé ház mögött. (6587)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, (akár tört állapotban), gyémánt és briliáns köveket állandóan veszünk. Casa Orologer, Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. szám. (2684)

INGYEN nem, de hihetetlenül olcsón vásárolhat finom férfiruha és kabát szöveteit, készíethetneműt, kötöttáru, maradékokat Finkelsteinnál. Str. Stroescu 3. udvarban, Urania mozi hátmögött. (2678)

MAKULATURA, újságsomagoló papírt kapható 10kg-os tételekben a kiadóhivatalban.

SCHIMBÁSOK figyelmébe! Elsőrendű lovak Háránál kaphatók. Cluj, Str. Băii Someșeni. Telefon 3623. (2835)

TRÁGYA eladó Háránál. Cluj, Str. Băii Someșeni. Telefon: 36-23. (2836)

BRILIÁNSOKAT, érmeket készpénzért vásárol! Wallerstein régiségkereskedő. Str. Clemenceau 7. Tüzlő lakatanyával szemben. (6203)

ÖCSKARUHÁKÉRT legtöbbet fizetek. Str. Memorandului 4. Grósz. (6427)

JÓKARBAN lévő összecuszkható sodronyos vaságy eladó. Str. Romei 36. (6499)

GÉPHAJTÁSU 10 kgr.-os benzin mosógép keresetlik bármilyen gyenge állapotban is. Ritz István kelmefestő, Tg.-Mures Eftimien Murgu 2. (VT 2878)

Szép női és gyermekcipőket a legolcsóbban csak a

„POPULAR“-ban

Calea Regele Ferd. No. 10. Az udvarban.

EGYLOVAS, féderes stráfszékkel teljesen új állapotban eladó. Str. Nouă 8. (6357)

VIZ szivattyú gőzgépre kapcsolva, perceként 400 liter teljesítménnyel olcsón eladó. Heinrich szappangyár, C. Moșilor 54. (2737)

ELADÓ prima gyökér hálók, ebédők és kombinált szobák áron alul. Str. Modovei 17. Műasztalosnál. (6429)

DIÓGYÖKÉR gyönyörű ebédők és háló berendezés, csillárak, álló lámpa, függő, karnisz, petróleumrezo, rövid bunda, nyolclámpás rádió stb. elköltözés miatt sürgősen eladók. Cal. Regele Ferdinand 141. I. em. ajtó 10. (6484)

EGY csaváros káposztás kád és kisebb boroshordók eladók. Str. Romei 12. (6526)

TÉLI férfikabát eladó. Str. Iuliu Maniu 1. Orbánnál. (6533)

KÜLÖNBÖZŐ butorok, férfiszoba, konyha, stb. sürgősen eladók. Str. N. Iorga 12. II. emelet. (6536)

ELADÓ 5 darab dupla ablak üveggel. Cal. Marechal Foch 72. Kondász. (6540)

ELADÓ egy képes Tótfalusi-féle nagy biblia. Ára 1400 lej. Cal. Banatului 101. (6543)

GYERMEKÁGY eladó. Cim: Dicu, Str. Mănăstur 1. szám. (6547)

STANDARD rádió 3 plusz 1 lámpás elköltözés miatt minden elfogadható árban eladó. Str. Mănăstur 82. (6549)

RITKA alkalom. Forgalmos utvonalon lévő fűszerüzlet nagy vidéki és helyi vevőkörrel bevezetve, családi okok miatt kedvező feltételek mellett azonnal átadók. Cim a kiadóban. (6548)

3 DRB. üzleti üveges ajtók vasorólóval eladók. Str. Masaryk 9. Irodában. (6550)

KONYHABERENDEZÉST jó állapotban keresek. Cim a kiadóban. (6551)

ELADÓ férfi új télikabát és 5 águ olcsó villany tuszer. Str. Iuliu Maniu 29. (6552)

KOMPLETT világos háló, telefon lemezekkel és sezlón eladó. Str. Regina Maria 43. emelet. (6555)

KÁPOSZTA saját termései eladó. Pálffy, Cal. Regele Ferdinand 68. (6558)

KÖZÉPNAGYSÁGU, atig használt cserép oszlopkályha olcsón eladó. P. Abatorului 3. háztulajdonosnál. (6562)

RÖVID zongora, keresztúros bérbeadó. Cal. Traian 5. (6563)

JÓKARBAN lévő mély gyermekkocsi eladó. Str. Saminici 8. (2904)

KEZZEL szedett különböző fajalma eladó. Str. Fântânelei 49. (6570)

JÓLBEVEZETETT turógyár más elfoglaltság miatt sürgősen eladó, szükséges tőke 60 ezer lej. Nettó jövedelem 6-10 ezer lejig. Címeket „Turógyár” jelígre a kiadóba. (6592)

EGY lábajtós faesztergapad és egy ruhaszekrény eladó. Str. Amurg 10. (6590)

SÜRGŐSEN eladó egy keményfa régi stílusú jókarban lévő hálószoba, minden elfogadható árért. Cal. Reg. Ferdinand 87. (6577)

ELADÓ piano, Biedermayer asztal, vitrin, csillár íróasztal, vaskályha. Cal. Reg. Carol 44. (6580)

GYERMEKKOCSI, modern, mély, kék alig használt eladó. Str. Donat 74. (6585)

TOPOLYAHÁLÓ, mindenféle butorok eladók. Cal. Decebal 3. Használt butort veszek. (6588)

INGATLAN

KERESEK sürgősen jövedelmező házat, valamint eladók házak, parcellákat. Id. Silló ügynök. Str. Baba Novac 2. (6557)

ELADÓ házhelyek, csatorna és vízzel ellátva. Str. Andrei Muresan környékén 90.000-400.000 lejig és 2 szép villa. Erd. Str. Amos Fráncu 9. (5286)

ELADÓ ház 270 ezer lejért, jövedelmező havi 3500 lej. Cim a kiadóban. (2908)

ÁLLAST KERES

DIPLOMÁS rajzoló állást keres. Ajánlatokat „Rajzoló” jelígre a kiadóba. (6527)

Lakásféregtelenítés garanciával:

„POLYNEA” laboratórium Paragáz-osztálya, Str. Cons. Național 3. (Főpostánál) Telefon: 3475.

FÉNY-NYOMÓ elsőrangú munkaerő 12 évi gyakorlattal állást keres. Pálmai Zoltán Sibiu, Pas. Rideli 2. sz. (2900)

RÖFÖS és konfekcióban jártas segéd három nyelvet bír, több évi gyakorlattal állást keres. Cim a kiadóban. (2899)

DADA állást keres. Str. Ciordas 9. (6531)

FIATAL, kezdő tisztviselő állást keres. Pénztárhoz, drogériába is menne. Cim „Caritas”, Str. I. G. Duca 7. (d. e. 10-1). (2902)

EGÉSZSÉGES tiszta nő dajkának menne. Cim: Zsidókórház, szüléset. (6560)

PERFEKT német kisasszony nagyobb gyermekek tanítását elvállalná teljes ellátással. Cal. Decebal 45. fűszerüzlet. (6573)

KÖZÉPKORU volt kereskedő, ügynök, pénzbeszedő, vagy más bizalmi állást keres nov. 1-re. „Bizalom” jelígre a kiadóba (6583)

ÁLLAST KAPHAT

HÖLGYFODRÁSZT keresek mesterkönyvet „Nő, vagy férfi” jelígre a kiadóba kérek. (6385)

HÖLGYFODRÁSZ tanulókat és gyakorlatokat felveszek. Cal. Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászatba. (6426)

KERESEK VII. osztályos magyar szakos magántanulót kereskedelmista fiam mellé németül beszélő, könyvelésben, számtanban erős, előkészített, teljes ellátással, havi ezer lejért. Horváthy Biusa jud. Sălaj. (6513)

CUKRASZ segédet állandó munkára keresek. Gregus cofetar, Deva. (2895)

NIKKELEZŐLEÁNYOKAT felvesz az Uzini de Fier. Str. Negru Voda 1. (2890)

KERESEK azonnali belépésre szülőhöz és méhészetéhez értő nőtlén ispánt vagy gyakornokot. Ajánlatok: Gaal Elemér föld birtokos, Ferma Larga, p. u. Cojocna, jud. Cluj cimre intézendők. (6525)

KÖNNYEN eladható cikkhez ügynökök és ügynökök felvételnek. Arco, Str. Memorandului 25. (2898)

CSELEDET (nem bejárónót) egész napra keresek. Str. Vasile Lupu 1-d. (6529)

KERESEK gyermekszertető leányt 14 hónapos fiamhoz, aki takarítást is vállal. Dr. Zaharovits, Cal. Marechal Foch 22. (6532)

JÓMUNKÁS fiatal cipész felvétetik. Str. Ep. Ivan 12. (6539)

ORVOSI rendelőbe kisasszony, ki takarít is felvétetik. Str. Caragiale 1. I. 8. Seta térmel. (2905)

KÉZIVARRÓLEÁNYT gyakorlattal felveszek. Cal. Moșilor 14. (6564)

BEJÁRÓNÓT azonnalra felvesz. Sole, Str. N. Iorga 2. (6566)

FIATAL órásségédet azonnal felveszünk. Goldmann, P. M. Viteazul 13. (6569)

ÜGYES bejárónó keresetlik. Str. Săguna 10. (2907)

HÖLGYFODRÁSZSÉGÉD perfekt vasvizondoláló alkalmazást kaphat. Str. Elisabeta 52. (6581)

SZABÓ kézimunkást keres állandóra. Stern, Str. Hasdeu 14. sz. (6584)

ÖNÁLLÓ angol segédet keresek. Kiss, Reg. Maria 36. (6586)

DÉLUTÁNRA gyermek mellé bejárónó keresetlik. Baumgarten, Str. Dragalina 25. (2909)

KÜLÖNFÉLÉK

NE dobja el használt szveterét. A „Mercur” kötőde (P. Carolina 5.) kijavítja. (6571)

OVJA gyermekeit betegségtől, ha sápadt, gyenge, verszegény, étvágytalan, kimerült, köhög, szármárhurubban szenved, adjon Vita „H” vitaminos csokoládét, amely teljesen pótolja a csukamájolajat és nemcsak gyógyít, hanem megőv járványoktól is. Dobozonkénti ára 45 és 75 lej. Hermann gyógyszerár Tárgu-Mures. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. (2815)

Bőrkabátokat

méret után szakszerűen készít, javítást és festést garancia mellett legolcsóbban Bergfeld I. Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 10. Golyával szemben. (2756)

URIEMBER szórakozás céljából megismerkedne független urinóval. Leveleket „Ösz” jelígre kérek. (6522)

KÁRPITOS munkákat legolcsóbban készít Dull, Cal. Marechal Foch 4. (6545)

SZOMBATON találtatott egy betegségyógyzókönyv. Átvehető Str. Regalá 16. házmeztérnél. (6559)

FIGYELEM. Mindenféle gyümölcskifőzést vállalunk olcsó és pontos kiszolgálás. Str. Rugului 42. Háttul az udvarban. (6575)

ELVESZETT Dobai Alexandru névvel jelzett ponyva a Mănăsturi vám körül. Megtalálójá jutalom ellenében vigye Cal. Traian 78 alá. (6579)

SZOBÁT olcsón, szépen festek. Cim: Segesváry festékküzlet. (6593)

OKTATÁS

TIZ lejért adok német órát. Str. Iorga 12. II. 18. (6481)

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falk Dezsőnél. Calea Regele Ferdinand No. 34. (8456)

LATINTANÁRNÓ órákat ad. Ugyanazon udvarban hegedűoktatás. Str. Miron Costin 23. (2906)

KIADÓ LAKÁS

KÉT szoba hallos komfortos villalakás kiadó november elsejére. Str. Elisabeta közelében, Str. Gruia 10. (6004)

KIADÓK földszinti szobák vízkagylóval fűtve. Str. Consiliul Național 3. (6473)

HÁROM szobás családi ház belvárosban, kert, külön telken azonnal kiadó. Cim a kiadóban. (6501)

KÉT szoba, konyha komfortos villalakás mellékhelyiségekkel 1700 lejért kiadó. Str. Grigorescu 69. (2874)

NAGYON szép garconlakás azonnalra kiadó. Értekezhetni Str. Duca 3. házfelügyelőnél. (5500)

NAGYON szép modern négyszobás lakás azonnalra kiadó. Értekezni Str. I. G. Duca 3. Házfelügyelőnél. (5501)

NAPOS fekvésű, különbejáratu uccai butorozott szoba kiadó. Str. Cosbuc 3. sz. (6311)

EGY szép szoba kapualatti bejárattal. Üresen kiadó. Str. Avram Iancu 17. ajtó 2. (6359)

KÉT kisebb szoba, konyha kiadó. Calea Regele Carol II. 62. (6422)

AZONNAL kiadó 2 szoba irodának. Str. Reg. Maria 5. (T2820)

KÜLÖNTELEK 2 szoba, konyha, mosókonyha, kert kiadó. Str. Babes 25. és Str. Vasile Lupu 78. (6302)

HÁROM szoba komfortos, külön telken kiadó. Cim: Bonboneria, Str. Reg. Maria 34. (2891)

KAPUALATTI bejáratu uccai nagy üres irodának is alkalmas, parkettes szoba kiadó. Str. N. Iorga 21. (2765)

KIADÓ november 1-ére 2 szoba, konyha fürdőszoba. Str. Aviator Suciu 7. (6472)

KÉTSZOBÁS, konyhas parkettes lakás komforttal kiadó. Str. Fierului 30-b. (6523)

KIADÓ szoba, konyha. Str. Tudor Vladimirescu 4. (6524)

EGY szoba, konyha, speisz, fürdőszoba használatlalt, nagy terrasszal, nagy kerttel, sertésóllal kiadó. Külön uccai szoba, előszoba, fürdőszoba garzon lakásnak azonnal kiadó. Str. Horea 53. (6528)

500 LEJÉRT 2 szoba, konyha kiadó. Str. Baci 52. (6530)

KIADÓ központban szép butorozott szoba. Esetleg fürdőszoba használatlalt, noveber 1-ére, vagy 15-ére. Cim a kiadóban. (6534)

1 SZOBA és konyha kiadó. Str. Vasile Lupu 44-a. (6537)

SZOBA, konyhas manzard lakás kertes villában (Str. Regalá 47.) 750 lejért kiadó. (6538)

POLOSKÁT

szag és ragasztás nélkül garantált és szabadalmazott módszerrel irt

Deák mérnök, P. Unirii 7

TELEFON: 2700.

KIADÓ 2 szoba, konyha, fürdőszoba, előszoba, speisz 1900 lejért. Str. Rudeanu 33., volt Surdá. (6542)

KIADÓ szoba, konyha, pince, csukott veranda november 1-ére. Autóbusz megállónál. tr. Oăsanu 88. (6541)

AZONNAL kiadó két szépen butorozott külön bejáratu szobából álló uccai lakás. Str. Duca 4. (6544)

KIADÓ butorozott szoba, különbejáratu. Str. Fântânelei 81. (6546)

KÉTSZOBÁS, konyhas, fürdőszobás lakás azonnalra kiadó. Str. Elisabeta 32. sz. (6553)

FIATAL urileány lakótársnót keres, esetleg hozzáköltözne urileányhoz. „Tisztviselő” jelígre a kiadóba. (6554)

KIADÓ központi fűtéssel és meleg vízzel emeleti garzonszoba; fürdőszobával stb. Str. Sincal 8., házmeztér. (6556)

KIADÓ 1 szobás, fürdőszobás, összkomfortos garzonlakás Str. V. Goldis 8. alatt. (2901)

BELVÁROSBAN 2 szobás, fürdőszobás, konyhas, verandás uccai lakás azonnal kiadó. Értekezni Transsylvania Banknál, Str. Micu 1. (2903)

KIADÓ külön telken 3 szoba, konyha, fürdőszoba, mellékhelyiségekkel. Leg. Ardeleana 16-a. Ért.: Cal. Moșilor 126. 1-5 óráig. (6561)

ELEGÁNSAN butorozott, különbejáratu szoba kiadó. Str. I. Maniu 16. I. em. (6565)

AZONNAL kiadó 3 szobás, komfortos lakás. Str. Grigorescu 31. (6567)

KIADÓ szoba, konyha. Str. Donat 104. (6572)

SZOBA, konyha szuterinben kiadó. Cal. Decebal 64. sz. (6574)

KIADÓ november 1-re Cal. Reg. Ferdinandon 4 szoba, konyha, komfort májusig 3800 lejért. Szerződés tovább is köthető. Cim a kiadóban. (6589)

SZOBA, konyha, speisz kiadó. Str. Uzinele Electrice 13. (6576)

TISZTA szoba, konyha, speisz kiadó. Str. Subdeal 8. (6582)

LAKÁST KERES

KÉT szoba butorozva a központban azonnali beköltözésre kerestetik. Címeket leadni a Newyork-szálloda portásánál. (6480)

KAPUALATTI üres szobát keresek lehetőleg fürdőszobával. „Tanár” jelígre. (6535)

FIATALEMBER lakás ellenében udvar és járda rendbentartását vállalná. Cim a kiadóban. (6578)

— Kisiklott egy tehervonat: egy ember meghalt, egy súlyosan megsebesült. Bucurestiből jelenti a Rador: Buzau vas utj állomásán kisiklott egy tehervonat. Ion Dobrin fékező a vasuti szerencsétlenségél meghalt és egy másik vasuti tisztviselő súlyosan megsebesült. A hatóságok a vasuti szerencsétlenség ügyében megindították a vizsgálatot.

Hirek

NAPTÁR. 1939. Október 26, Csütörtök.
Róm. kat. és Prot.: Dömötör. Ort.:
Sf. Mart. Dimitrie. Izr.: 13 Marches-
van.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

HOLLYWOODI BOLDOGSÁG

— Mit csinál a kedves nővére, jól érzi magát Hollywoodban?

— Nagyszerűen — hangzik a válasz.
— Egyik remek partit a másik után csinálja...

GYALOG IS MEGTEHETTE VOLNA

Juci asszony, mint soffőr nagyszerű sikerrel vizsgázott — barátai szerint a bizottság nem tudott ellentánni szépségének. Azonban már az első vezetése alkalmával nekiment egy kávéház teraszának, ahol felborított asztalokat és székeket. A tulajdonos ezt meglátva, mérgesen kiáltott a hölgyvezetőre:

— Azt a pár lépést az uccáról ide be gyalog is megtehetted volna...

— Ügyeletes gyógyszerárak. Október 21. szombaton reggeltől október 28. szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Dr. Hintz, Piata Unirii, dr. Halász, Piata Cuza Voda, Flohr József, Calea Regele Ferdinand, „Diana”, str. Nicolae Jorga.

Bőrkabátot

méret után készít, javít és fest speciális módszerrel. Tisztek részére az új előírás szerint dolgozunk. I. Hirsch, C. M. Foch 5., „Sorával” szemben.

— Külföldi követek Gafencu külügy miniszternél. Bukarestből jelenti a Rador: Grigore Gafencu külügyminiszter tegnap kihallgatáson fogadta Anglia és Bulgária bukaresti követeit, valamint a Szovjetunió külpolitikai meghatalmazottját.

— Férfi és női napidíjasokat alkalmaz a Romániai Társadalomkutató Intézet kolozsvári tagozata. A Romániai Társadalomkutató Intézet kolozsvári tagozata napidíjasokat alkalmaz azoknak a tudományos adatoknak és anyagoknak a feldolgozására, amelyeket a legújabb kutatások során gyűjtöttek össze. A napidíjasokat életkorra és képzettségre való tekintet nélkül alkalmazzák, elemi követelmény azonban, hogy a pályázó 16 éves elmuljt legyen és legalább négy középiskolai végzettséggel rendelkezzen. Alkalmaznak férfi és női napidíjasokat is, akiknek a következő adatokat kell közölniük az intézet vezetőségével: Naponta hány órai munkát vállal (naponta minimálisan 2, maximálisan 8 óra)? Milyen fizetésre tart igényt a pályázó? (A fizetés minimuma havi 300, maximuma 2500 lej). A nem Kolozsváron lakó pályázók mentesülhetnek a Kolozsvárra utazás és visszatérés költségeitől, ha posta útján megkérlik az intézettől a kérdőlapot, amelyet ki kell tölteniük és amelyre fel kell ragasztaniuk fényképüket. A megkeresések a következő címre küldendők: Institutul de Igiena si Igiena Sociala, Cluj, Str. Pasteur 6, etajul II. camera 138. Telefon 37—87. A személyesen érdeklődőknek minden munkanapon reggel 8 órától déli 1 óráig, délután pedig 3 órától 5 óráig adják meg díjmentesen a részletes felvilágosítást.

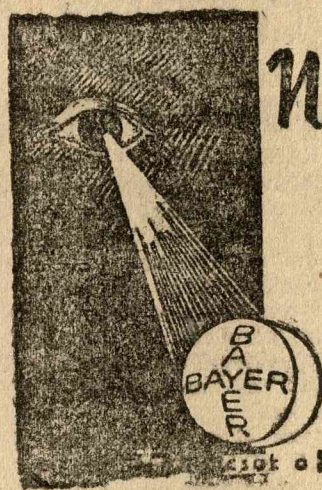
— Nyugtalanságot keltett az indiai alkirály nyilatkozata. Londonból jelenti a Dunaposta: Gandhi, a hindu népvézér nyilatkozatot adott a Reuter munkatársának. Kijelentette, hogy a hindu nép sajnálattal vette tudomásul az indiai alkirály nyilatkozatát. Ennek ellenére még el lehet kerülni a válság kirobbanását és meg lehet nyugtatni megfelelő intézkedésekkel India lakosságának háborgó lelkiületét.

— Negyven halálos áldozata van a mexikói vasúti szerencsétlenségnek. Mexikóból jelentik: Egy tehervonat, amely Varacruzából a Pacific felé haladt, Tolosa közelében kisiklott. A kisiklás következtében két petróleumkocsi kigyulladt. A tűz áttért a többi kocsikra is. A szerencsétlenségnek eddig 40 halottját húzták ki a romok alól.

— Ausztrália benszülöttei. E. W. Chinnery, az ausztráliai benszülött ügyek most kinevezett igazgatója úgy nyilatkozott, hogy egyik feladatának tekinti, hogy a benszülötteket élelemgyűjtőkből termelőkké nevelje. Chinnery nem hiszi, hogy az ausztráliai benszülöttek fajtája kihaltfélben van s reméli, hogy a földművelő életmódra való áttérés meg fogja állítani pusztulásukat.

A tiz tartomány fővárosában a Nemzeti Ujjászületés eszméjét népszerűsítő népgyűléseket rendez a NUF vezetősége

(BUCURESTI.) (Rador.) A Nemzeti Ujjászületés Frontja a keretek kiegészítése után azonnal tiz nagyszabású népgyűlést fog tartani az ország különböző városaiban. A Nemzeti Ujjászületés eszméjét népszerűsítő népgyűléseket a különböző tartományok fővárosaiban fogják megtartani és azokon részt vesznek a kormány összes tagjai, akik tájékoztatni fogják a hallgatóságokat azokról a készülő új törvényekről, amelyek az ország és népe érdekeit kívánják szolgálni. Népgyűléseket rendez a NUF a tartományi székhelyeken kívül a vármegyei székhelyeken, a járási székhelyeken és a nagyobb községekben is.

Nyissa ki szemét!

Mindig előfordul, hogy utónzatok kerülnek a piacra, amelyeket mint olcsóbb „aspirin” ajánlanak. Azonban ezek egyike sem „aspirin” és hosszútávú egészségére hátrányos következményekkel járhat.

ASPIRIN
TABLETTA

Bayer & KERSZTTEI Kft. Budapest

A ROMÁNIAI GYÓGYSZERÉSZ-HALLGATÓK CSATLAKOZTAK A DIÁKARCVRONALHOZ

(BUCURESTI.) (Rador.) A romániai Gyógyszerészhallgatók Egyesülete a következő hivatalos jelentést adta ki: „A Romániai Gyógyszerész hallgatók Egyesülete rendkívüli közgyűlésre hívta össze a gyógyszerészeti kar összes hallgatóit, hogy ünnepélyes keretek között határozzák el a Nemzeti Ujjászületés Frontjához való csatlakozásukat és a diákarcvonalba való bekapcsolódásukat. A rendkívüli közgyűlést dr. Pamfil professzor dékán és a gyógyszerészet tanári karnak jelenlétében fogják megtartani.

Gyilkosság a borbélyműhelyben:

Ollóval szívenszurta társát a fodrásztanuló

(IASI.) A Str. Bucuresti 2. szám alatti borbélyműhelyben megdöbbentő gyilkosság történt. Vita keletkezett a tulajdonosnő: Maria Clopotel hadiözvegy fia: Constantin Clopotel és Nicolae Nicoalis 19 éves tanuló között. A vita elfajult, a két fiatalember között verekezésre került a sor. Nicolae Nicolais ollót kapott kezébe és avval hatalmas erővel szíven szurta tanuló-

társát, aki kórházba szállítása közben kiszenvedett.

A szerencsétlenségsu fiatalember anyja, látván a drámát, amelyet megakadályozni nem tudott, eszméletlenül terült el a földön. A gyilkosság híre pillanatok alatt terjedt el a környéken. A lakosság megakart lincselni a gyilkos tanuló, akit csak a legnagyobb nehézségekkel tudtak a helyszínre érkezett rendőri csapatok elszállítani.

Francia szobalány jubiláris előadása

Jaques Deval világsikert aratott vígjátéka, a Francia szobalány, amely a múlt szezonban nálunk is páratlan sikert aratva, 49-szer volt műsoron, vasárnap este 50-edszer, jubiláris előadásban kerül színre. A kitűnő vígjáték címszerepét ezúttal is Fényes Alice

alakítja, s a Francia szobalányban lép fel először ebben a szezonban Tóth Elek is. A jubiláris előadást azzal is emlékeztessé teszi a színház igazgatósága, hogy pezsgőt és más ajándéktárgyakat sorsol ki a közönség között.

Hófehérke és a hét törpe

A színház vasárnap d. e. 11 órai kezdettel gyermekelőadást rendez igen olcsó matiné helyekkel. A Hófehérke és a hét törpe című remek mesejátékot játszik, amelyet a nagyszerű film és az eredeti mese után dolgozott át He-

tényi Elemér. A vidám és mulattató mesejátékban a híres törpeinduló és a törpék tigris táncra is nagy gyönyörűséget fog szerezni felnőtteknek, gyermekeknek egyaránt.

— MEGJELENT A TARA NOUA LEGUJABB SZÁMA. A Tara Noua, a Victor Jinga miniszter részéről alapított színelvonalas szemle legújabb száma gazdag és változatos tartalommal jelent meg. A vezérokban Victor Iancu méltatja Románia semlegességének nagy nemzetközi jelentőségét. Traian Marcu színes cikkben ismerteti Vilna, Litvánia új fővárosának változatos történetét. Finnországról, az Ezért országáról érdekes fényképeket, ismertetést és térképet közöl a lap. A heti beszámolóban pedig Vasile Munteanu a hadviselő államok, Anglia, Franciaország és Németország helyzetéről ad érdekes beszámolót. Kulturális vonatkozású hírek, versek, gazdag közgazdasági anyag egészíti ki a Tara Noua legújabb számát.

— Sztrichin és marószóda. Petrozsényből jelentik: Varga Erzsébet, az Emil Risca-féle gyógyszerár laboránsnője két gramm sztrichinnal megmérgezte magát és meghalt. A leány menyasszonya volt Bondy Simon vasasztérigályosnak, aki az utóbbi időben az eljegyzés felbontásának gondolatával foglalkozott. A jelek szerint ez indította a leányt tettének elkövetésére. — A második öngyilkosság áldozata Trammer Elena, aki nagymennyiségű marószódát ivott, mert szülei ellenzétek házasságát. A szerencsétlen leány két napi szenvedés után az itteni kórházban kiszenvedett.

— MEGHALT NICOLAE VARTEJ, A KIVÁLÓ ROMÁN UJSÁGIRO. Bukarestből jelenti a Rador: Nicolae Vartej, a kiváló román költő és újságíró, aki hosszú időn át elnöke volt a hivatásos Újságírók Egyesületének, 51 éves korában az elmúlt éjjel Bukarestben meghalt. Vartej egyike volt a legképzettebb és legműveltebb romániai újságíróknak, akiknek lelket és gondolkodásmódiát mély emberi bölcsesség jellemezte és szívében nem ismert gyűlöletet senki iránt. Halála általános és őszinte részvétet keltett.

— Hivatalos angol jelentés a mountjoi fogház elleni robbantó merényletről. Londonból jelenti: Az angol tájékoztató minisztérium hivatalos jelentése szerint a mountjoi fogházat körülvevő falnál történt robbantás kis mennyiségű gázt okozta, amely robbantószert rejtett módon juttatták be a fogházba. Az elítéltek a gázt a fogház falában rejtették el és azt remélték, hogy a robbanás ledönti a falakat és így az ir összeesküvők a keletkezett zűrzavarban egerutat nyerhetnek. A robbanás azonban csak mérsékelt erejű volt, a falakat nem rombolta szét, hanem mindössze néhány ablak tört be.

A THALIA MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szerda fél 9: Grófkisasszony (Rendes bérlet 7. Irodalmi bérlet 5.)

Csütörtök fél 9: Grófkisasszony.

Péntek fél 9: Grófkisasszony.

Szombat d. u. 5: Boldog órák (Olcsó helyárakkal).

Este 9: Grófkisasszony.

Vasárnap d. e. 11: Hófehérke és a hét törpe. (Zemés, énekes, táncos gyermekoperett, nagyon olcsó matiné helyárakkal.)

Vasárnap d. u. 3: A szerelem gyümölcse (Első olcsó helyárak előadás.)

Délután 6: Grófkisasszony.

Este 9: Francia szobalány (50-ik jubiláris előadás. Fényes Alice, Tóth Elek, Nagy István, Beness Ilona, Paál Magda, Feledi Éva, Lantos Béla, Borovszky Oszkár, Szabados Árpád, stb. fellépésével. Pezsgő és más ajándéktárgyak sorsolása.)

Hétfő fél 9: A tolvaj (Negyedszer)

Mozi

SELECT MOZGÓ: 6 és 8. Fősz.: Irene Dunne, Charles Boyer, a kiváló franko-amerikai művészpár minden eddigi felülmúló remeke.

ROYAL MOZGÓ: Az év nagy filmszenzációja: Nelson Eddy karddal a kezében és aranyhangjával mindenható eljut, hogy hazáját felszabadítsa a „Szabadság dala” c. filmben. Partnerai: Virginia Bruce, Victor Mc. Laglen és Lionel Barrymore. Számozott helyek. Telefon: 3705.

URANIA MOZGÓ: Szenzációs dupla műsor: I. A hazáért. Aktuális témával foglalkozó film, mely aranydíjat nyert a nemzetközi filmversenyen. Fősz.: Errol Flynn és Basil Rathbone. II. Kaland Párisban. Zenesz. vigjáték. Fősz.: Fernand Grevey, Joan Blondel.

CAPITOL MOZGÓ: Az angyal. Marlene Dietrich és Herbert Marshall legragyóbb filmje. Előtte Paramount világ-híradó a legújabb aktuális eseményekről.

RIO MOZGÓ: Ma: 3, 6 és 9: Nagy kettős film. I. A zendai fogoly. Izgalmas kalandor dráma. Fősz.: Roland Colman, Douglas Fairbanks jun. és Mary Astor. II. Az utolsó hős. Izgalmas cowboy dráma. Fősz.: Bob Baker. III. Híradó. Helyárak 14 p.úsz 5 lej.

Szamostartomány üdvözlő távirata a nagykorú trónörökös öfenségéhez

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Mihály gyulafehérvári nagyvaja, trónörökös 18. születésnapja alkalmából dr. Tataru Coriolan királyi helytartó a következő üdvözlő táviratot intézte a trónörökös öfenségéhez:

„Nagykorúsága elérésének öröme napja kedvező alkalom arra, hogy kifejezésre juttassuk Fenséged iránt azt a meleg szeretetet és jókívánságot, amelyet Szamostartomány érez és egészséget, boldogságot és gyarapodást kívánunk a ma Trónörökösének és a holnap Uralkodójának. C. Tataru, Szamostartomány királyi helytartója.”

Sulyos autószerencsétlenség a Feleacu-lui-országuton

Megrendítő szerencsétlenség történt a Kolozsvár—Felek közötti országuton. Eddig még ismeretlen rendszámú nagyváradi gépkocsi, amelyben három utas ült, — akiknek nevét, valamint a gépkocsit vezető soffőr nevét sem tudták megállapítani — nagy sebességgel robogott Torda felé. Eddig még tisztázatlan körülmények között a gépkocsi az országutat szegélyező árokba fordult és maga alá temette a vezetőt és a 3 utast, akik összetört tagokkal, sulyos sebekkel vésztek, eszméletlenül maradtak a gépkocsi romjai alatt. A szerencsétlenségnek több szemtanúja volt, akik azonnal értesítették a hatóságokat, akiknek vezetői két segélykocsival és a közben értesített mentőkkel siettek a sulyos szerencsétlenség színhelyére, hogy segélyben részesítsék a sulyos sebesülteket és megállapítsák a katasztrófa körülményeit és okát.

— Rendőrségi hírek. Faur Toma M. Foch 12. sz. alatt lakó egyén tegnap este a Stefan cel Mare tér 7. szám alatti korcsmában állítólag ittas állapotban nagy botrányt rendezett. A korcsmahelyiségben felállított automatába pénzt dobott be és játszani kezdett. Amikor látta, hogy nem nyer, dühében lerángálta a falról a gépet, összetörte kiabálni kezdett és szóbelileg inzultálta a tulajdonost és az ott szórakozó vendégeket. A szolgálatos rendőr nagy nehezen előállította a központi rendőrségre, ahol Faur tovább hangoskodott, de végül is sikerült lecsendesíteni. A vizsgálat az izgága ember ellen folyamatban van. — Berkovics Sándor Buceuresti-ucca 20. szám alatt lakó cipész feljelentést tett a rendőrségen, hogy tegnap a déli záróra alatt a Dubalari-lor-uccában lévő műhelyébe ismeretlen egyén álkulccsal behatolt s onnan 2000 lej értékű talpbőr árut lopott. A rendőrség az álkulcsos betörés ügyében megindította a nyomozást.

— Tűz pusztított az egyik fővárosi diákotthonban. Buceurestiből jelenti a Rador: Tegnap reggel a Serban Vodă-ucca 24. szám alatt levő Diákotthonban hatalmas tűz keletkezett, amely rendkívül gyorsan terjedt el s lángbaborította az egész épületet. A Diákotthon nagy része leégett. Az oltási és mentési munkálatok során több tüzetlő megsebesült.

— Tréfa, vagy komoly valóság? Brüsszelből jelenti a Rador: Saint Trond közelében a mezőn léggömböt találtak, amelyen a következő németnyelvű felírás volt olvasható: „Életveszély! Bár a hatóságok felfedezése az, hogy csak éretlen csintevésről, vagy tréfáról van szó, mégis megindították a vizsgálatot annak megállapítása érdekében, hogy a léggömböt, melynek tartalmáról nem tesz említést a jelentés, ki helyezte el a városka határában.

Argetoianu miniszterelnök

a Legfelsőbb Tanács ülésén ismertette a kormány és a NUF egymáshoz való viszonyát

(BUCURESTI.) (Rador.) Tegnap zajlott le a képviselőház termében a NUF legfelsőbb tanácsának ülése. Radulescu Motru, Victor Moldovanu, G. V. Apostoleanu és Giurescu NUF miniszter felszólalása után Vaida Voevod Sándor koronatanácsos kért szót és a módszerek sorozatát terjesztette elő, amelyeket véleménye szerint a NUF tartományi és megyei titkároknak követniük kell.

— Felejtse el mindenki régi helyzetét a volt pártok kebelében — mondotta a koronatanácsos — és minden erejével álljon a nemzeti ujászületés szolgálatába. Ha ez így fog történni, minden bizalmam meg van arra, hogy mozgósítsuk az összes értékes erőket.

A KORMÁNY ÉS A NUF EGYMÁSHOZ VALÓ VISZONYA

A következő felszólaló Argetoianu Constantin koronatanácsos, miniszterelnök volt, aki a következőket mondotta:

— Hétfői beszédem után, amelynek keretében a Nemzeti Ujjászületés Frontjának általános tevékenységét vázoltam, szeretném ma a kormány és a NUF egymáshoz való viszonyát hangsúlyozni. Véleményünk szerint az összekötő kapocsnak itt a Legfelsőbb Tanácsnak kell lennie.

— Uraim! Nagyon kézenfekvő, hogy az új rendszer megalkotói olyan bensős, szoros kapcsolatot létesítettek a kor-

mány és a front tevékenysége között, hogy ezt a tevékenységet — tévedések és zavarok elkerülése nélkül — nem lehet kettéválasztani. E kettő között mégis érzékeny és észrevehető különbség van. Az a tény, hogy a Front mozgósítását maga a kormány rendelte el, csak hozzájárult ezeknek a félreértéseknek növeléséhez. Nagyon természetes, hogy a megindulást nem kezdeményezheti csak a kormány. Nyomban, ahogy ez megtörtént és a Front szervezete mozgásba jött, a kormány szerepe, anélkül, hogy az megszűnne, másodrangú fontosságu lesz a Front tevékenységével szemben. A mai ülést úgy képzelem el, mint az erőfeszítések az áttételét. Mi megtettük az első lépést. Önökre hárul tehát az a szerep, hogy a mozgalmat önállóan tovább vigyék a Front céljainak elérése végett. Miaz Önök megbízatását teljesítettük, készek vagyunk továbbra is támogatást nyújtani, de a Front minden további tevékenysége Önöktől kell hogy ezután elinduljon.

A miniszterelnök beszéde után felszólalások, megbeszélések következtek, majd Argetoianu miniszterelnök összefoglalva a gyűlés eredményét, a következők szavakkal zárta be az ülést:

— Uraim! Segítsen meg az Isten mindnyájunkat, hogy azt a szervezetet adjuk ennek az országnak, amilyent megérdemel és amelyre joga van!

Titokzatos körülmények között meghalt egy fiatal iparossegéd

Gyilkosság vagy öngyilkosság? — Ki az az ismeretlen Mancsi?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Megdöbbentő gyanus halálesetről tettek jelentést mára virradólag a kolozsvári rendőrségen. Kövecsi Sánta Mihály, Donat-ut 164. szám alatt lakó 26 éves szabósegéd az éjszaka folyamán gyanus körülmények között, esetleg gyilkos kéz által pusztult el szüleinek lakása közelében.

A titokzatos haláleset előzményei a következők:

SZERELEM...

Kövecsi Sánta Mihály, aki szorgalmasan dolgozott és becsületes férfi hírében állott, az utóbbi időben lázasan udvarolt egy lupsai polgárlánynak. Nem tudni, hogy mi volt közöttük: a leány szülei, vagy valamelyik hozzátartozója ellenezte az udvarlást, vagy egyéb baj következett be közöttük, de a fiatalember állandóan azt hangoztatta, hogy végezni fog magával, mert reménytelenül szerelmes. Néhány hónappal ezelőtt a fiatalember elkeseredésében az itálnak adta magát és sokat éjszakázott.

Tegnap reggel a fiatal iparos azzal távozott el hazulról, hogy kimegy a városba valami ruhahozzávalót vásárolni. Szülei a déli órákban türelmetlenül várták s hogy a szokott időben nem ment ebédelni, egyik huga bement a városba, hogy megkeresse. Kutatása azonban eredménytelen volt. Mára virradólag egy Bányai nevű szabósegéd, Kövecsi Sánta Mihály egyik barátja, egy másik ismeretlen fiatalember kíséretében gépkocsin megjelent Kövecsi szüleinek házában és azt a megdöbbentő hírt közölték velük, hogy Mihály halva fekszik a gépkocsiban.

„MANCI MEGÖLTÉL”

Bányai azután elmondotta a megdöbbent szülőknek, hogy Mihállyal éjszaka 1 óra tájban találkozott az egyik belvárosi vendéglő előtt. Gépkocsi várt rá. Arra kérte, üljön melléje a gépkocsiába és menjenek valahova egy pár pohár sört elfogyasztani. Bányai beszállt a gépkocsiába és kimentek a Donat-uti Burgya-féle kertbe, ahol 2 üveg sört rendeltek. Mielőtt az egyik

üveg sört kiitták volna, Kövecsi Sánta Mihály hirtelen rosszul lett és jajgatni kezdett, majd összerogyott, s csak ennyit tudott mondani:

— Várj csak Mancsi, végeztél velem, megöltél!...

A szerencsétlen fiatalember aztán teljesen elvesztette eszméletét. A megremült jelenlők feltették a gépkocsira és Bányai felvitte a mentőállomásra. Dr. Florescu mentőorvos azonnal injekciókkal és gyomormosással igyekezett segíteni rajta, de a megdermedt test sem az injekciót, sem a gyomormosó folyadékot nem vette be. Bányai aztán újra feltette halott barátját a gépkocsira és hazaszállította szüleinek lakására, ahonnan értesítették a hatóságokat.

A különös haláleset színhelyére az illetékes kerületi rendőrség főnöke szállott ki a tiszti orvos kíséretében. Akiknek intézkedésére a gyanus körülmények között elpusztult fiatalember holttestét beszállították a törvényszéki bonctani intézetbe. A rendőrség bünyügyi osztálya a titokzatos Mancsi személyazonosságának megállapítására széleskörű nyomozást vezetett be.

Legújabb francia magyarázó közlemény

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas távirati iroda jelenti: A nyugati frontszakasz különböző pontjain kiujultak a helyi jelentőségű harcok. Mindkét fél igyekszik vonalait megerősíteni és ezáltal állandó érintkezésben vannak egymással. Ilyen természetű érintkezés volt a Warndt erdőség vidékén. Ismeretes, hogy a franciák ezt a szakaszt kiürítették és a magaslatokon helyezkedtek el. A németek nyomására történt ez, de minden veszteség nélkül. A németek most a Warndt erdő délnyugati szárnyán támadják ezeket a magaslati pontokat és támadásuk olyan heves, hogy francia ellentámadást váltott ki. A küzdelmek ezen a ponton még tartanak.

Finnország cáfolja az Aaland-szigetek katonai megerősítését

(HELSINKI.) (Dunaposta.) A Telegraph című holland újság azt a hírt közölte, hogy Finnország kormánya elrendelte az Aaland-szigetek katonai megerősítését. A finn kormány most a legerélyesebben megcáfolja ezt a hírt. Az Aaland-szigetek fölött tudvalevőleg Finnország Svédországgal közösen gyakorolja a felségjogokat úgy, hogy a svéd kormány hozzájárulása nélkül nem is tehetne efféle intézkedéseket.

NYUGTALANOK A SVÉDEK

(HELSINKI.) (Dunaposta.) A finn sajtó továbbra is tartózkodó a finn-orosz tárgyalások megítélésével kapcsolatban. Annál élénkebben foglalkoznak a Baltikum kérdésével. Finn lapjelentések szerint Svédországban nyugtalanságot keltett az a körülmény, hogy az esztországi Worm és Luck szigeteken 400 főből álló szovjet különítményeket helyeztek el. A két szigeten sok svéd él, akik most azt kérték a svéd kormánytól, tegye lehetővé, hogy azonnal visszatérhessenek az anyaországba. Esztországból az ott élő 8000 svéd mind vissza szeretne térni eredeti hazájába. Esztországból egyébként sok orosz is elmenekült Svédországba. Olyanok, akik a jelenlegi orosz uralom ellen fejtettek ki tevékenységet és akik az Esztországba bevonult orosz csapatok megtorló intézkedéseitől tartanak.

JAPÁN ÉS KINA KÖZÖTTI KÖZVETÍTÉSRE KÉRIK FEL AZ AMERIKAI KORMÁNYT

(TOKIÓ.) (Rador.) A Domei távirati iroda jelentése szerint a csunkingi kormány tagjainak rendkívüli értekezletén nagyfontosságú javaslat hangzott el. A javaslat arra tett előterjesztést: kérjék fel Nelson John-sont, Amerika kínai nagykövétét, hogy ő, illetve az amerikai kormány közvetítsen a kínai-japán konfliktus ügyében. Valószínűleg tartják, hogy a javaslatnak tulajdonképpeni célja az, hogy Amerika közvetítésével igyekezzenek biztosítani a kínai területek függetlenségét és területi épségét.

DÖNTÉS A FINN-OROSZ VISZÁLYBAN

(MOSZKVA.) (Rador.) Paasakivi és Tanner finn megbízottak tegnapelőtt éjjel meghallgatták Sztalin és Molotov előterjesztéseit és tegnap hazautaztak, hogy kikérjék kormányuk véleményét. Valószínű, hogy még e hét folyamán ismét vissza is térnek. Paasakivi elutazása előtt odanyilatkozott, hogy a helyzet kedvező megoldásában bíz. Nagy fontosságot tulajdonítanak annak, hogy Kolontai asszony, a Szovjet svédországi követe Moszkvába utazott, mert ezt a tényt a finn-orosz tárgyalásokhoz hozzák kapcsolatba. Kolontai asszony állítólag a békés megoldásra tesz javaslatot.

ANGOL MEGBIZOTT TÁRGYALT FRANCOVAL

(BERN.) (Dunaposta.) Az itteni Bund című lap értesülése szerint lord Lloyd, aki rendszerint különleges megbízatásokat szokott elintézni, bizottság élén Madridba utazott és Franco tábornokkal hosszasan tárgyalt. A lap értesülése szerint lord Lloyd és kísérei még csütörtök folyamán visszatérnek az angol fővárosba.

MIT KIVÁN A SZOVJET KORMÁNY?

(MOSZKVA.) (Rador.) A Stefani olasz távirati ügynökség jelentése szerint a moszkvai lapok ismertették azokat a javaslatokat, amelyeket a finn-orosz tárgyalások során a Szovjet előterjesztett. A Szovjet különleges jogokat igényel a Finn-öbölben levő különböző szigeteken, továbbá biztosítékot a helsinki kormánytól arra nézve, hogy az Aaland-szigeteken nem folytatja az erősítési munkálatokat és hogy teljességgel felhagy az orosz-ellenes külpolitikai irányvonallal.

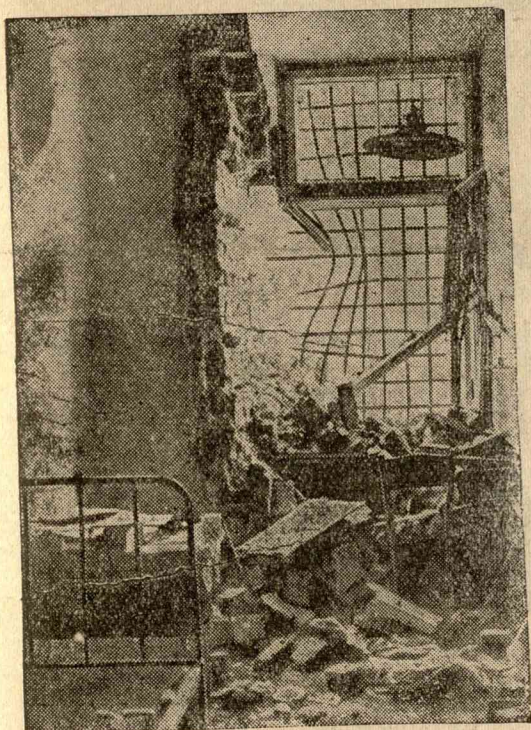
Csütörtöki képes világhíradó

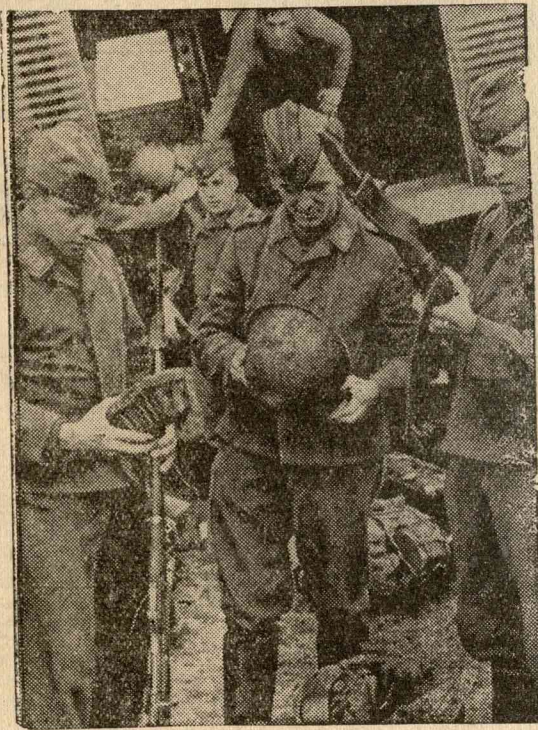
A német katonság legjobb barátja a rádióleadó, amely még a harctérmögötti részekben is állandóan szórakoztatja a katonákat autóra szerelt rádiókon keresztül.

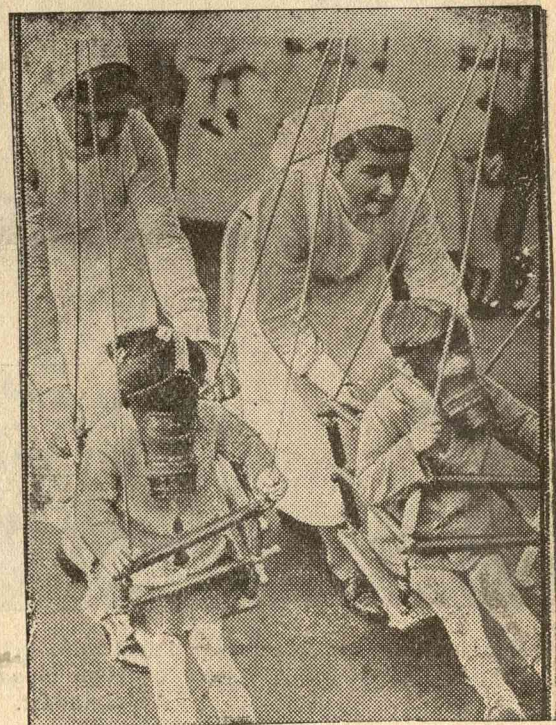
Lengyel sebesült katonák kezelésük után a fogolytáborba mennek.

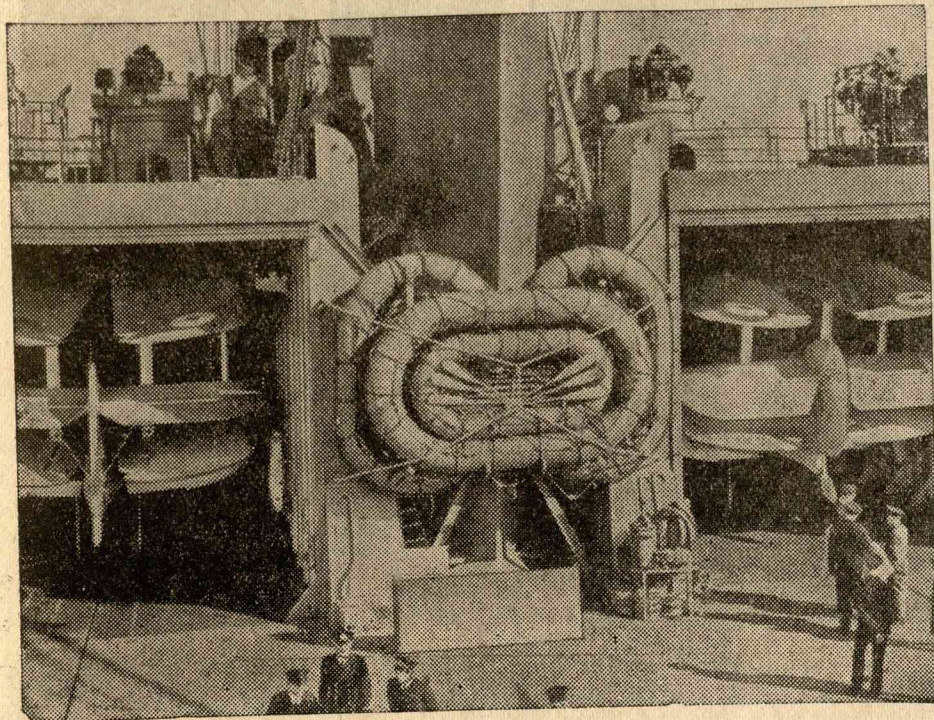
Az egyik modlini lengyel kaszárnya a légibombatámadás után.

A német katonaság emléktárgyakat keres a zsákmányolt lengyel hadfelszerelési tárgyak között.

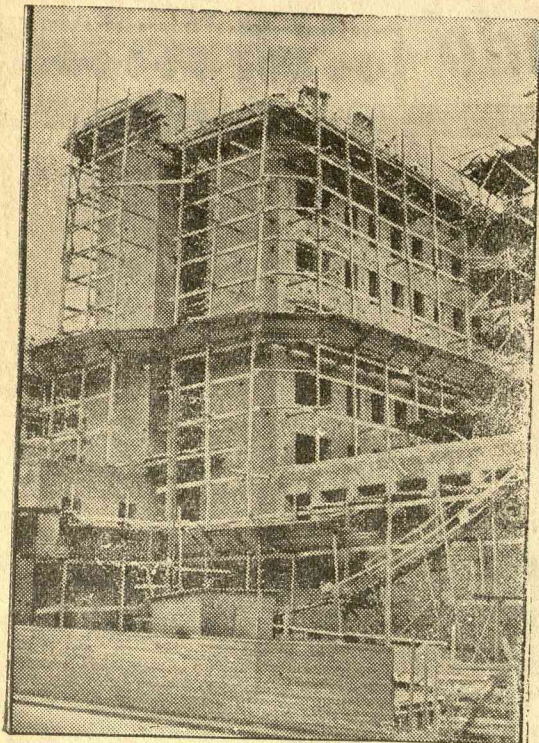
GÁZÁLARC GYERMEKEK RÉSZÉRE. Angliában a kisgyermekeket is előkészítik a gáztámadásra. Képünkön két kis babyt mutatunk be, akik gázálarcban folytatják játékaikat.

HANGÁROK A HADIHAJÓN. Egy angol hadihajót mutatunk be, melynek fedélzete alatt kényelmesen elférnek a hadirepülőgépek.

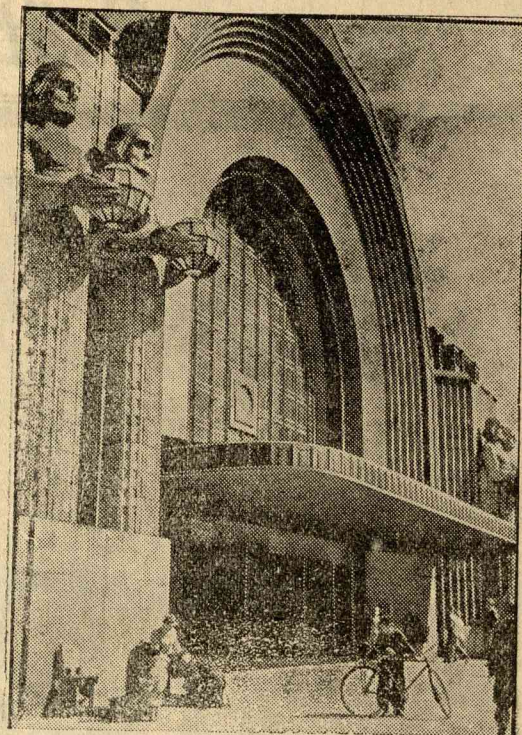
AZ ÉSZAKI HADSZINTÉRRŐL. Japán csapatok átkelnek az árvíz-sújtotta területen Cluj-Napoca.

Ebben a hatalmas épületben szállásolják el az olimpiai játékokra érkező 600 atlétanőt.

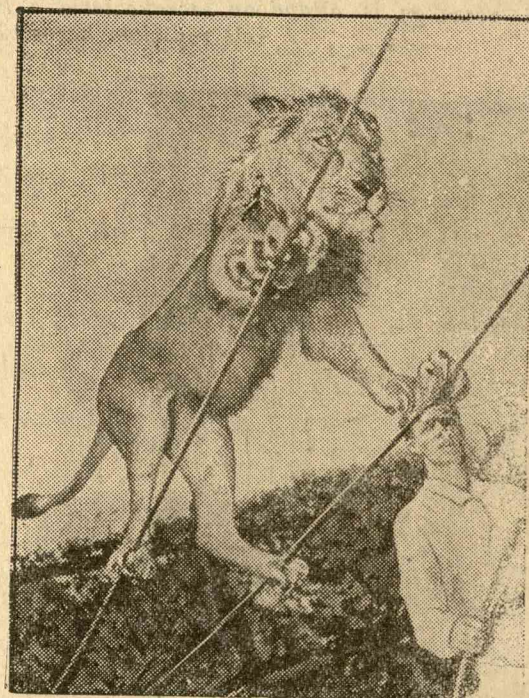
Finn munkás a stadion építkezésénél.

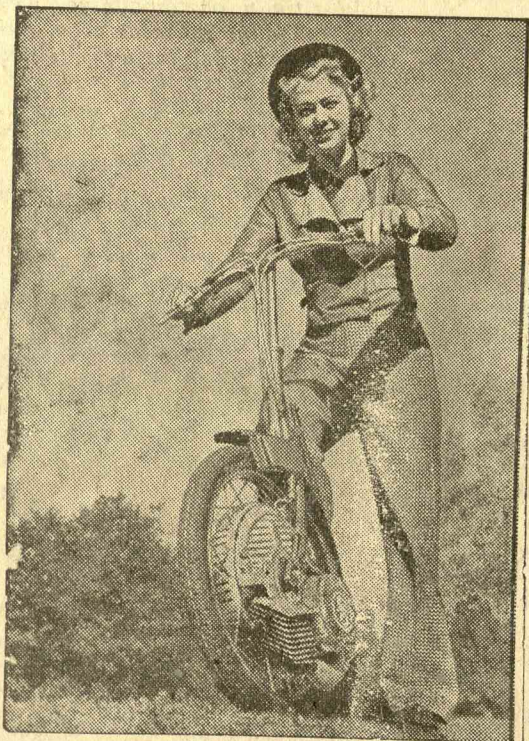
FINNORSZÁG MÉGIS KÉSZÜL AZ OLIMPIÁSZRA. A helsinki állomás épülete beillik bármelyik milliós fővárosba is.

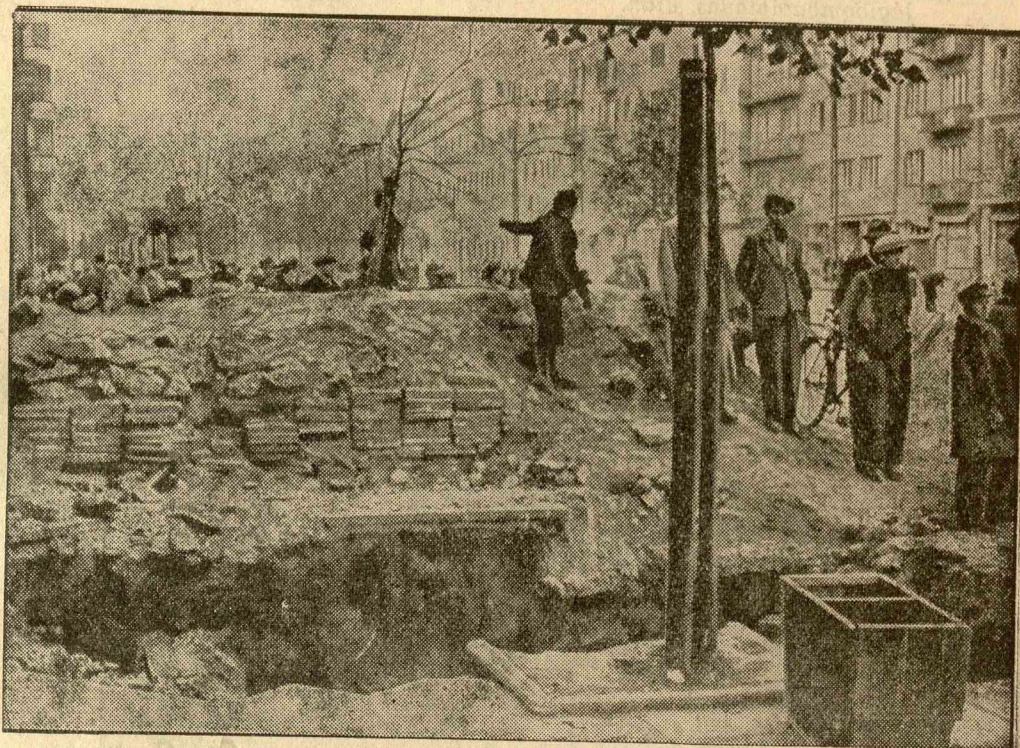
Képünkön a román-magyar labdarugómérkőzés egyik izgalmas jelenetét rögzítettünk meg. A román védelem megakaszt egy veszélyes magyar támadást.

HA JÓL MEGY AZ OROSZLÁNNAK. A 250 font nehéz két és fél éves oroszlan, „Aladin” mindennap gyakorlatozik a kötélén.

GERTL THEIMER, a világhírű mozi-színésznő motorizált rollerével szórakozik.

Varsó uccáin ilyen lövészárkokat ástak.